

Van eenmanszaak naar B.V.

De analyse van de knel- en aandachtspunten bij de inbreng van de eenmanszaak in een BV

Mark Overduin, studentnummer 20055805
Bachelorscriptie bedrijfseconomie
Haagse Hogeschool, 7 mei 2009
Begeleider: Dhr. C. Van der Ree

Voorwoord

Naast mijn huidige studie bedrijfseconomie ben ik werkzaam in de accountancy. Mijn werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het opstellen van jaarrekeningen, periodieke overzichten en alle mogelijke fiscale aangiftes. Doordat ik inmiddels enige ervaring heb opgedaan komen hier ook steeds meer advieswerkzaamheden op fiscaal en bedrijfseconomisch vlak bij.

Het kantoor waar ik werkzaam ben (MDM administratie BV) richt zich op het midden en kleinbedrijf en onze klantenkring bestaat voornamelijk uit eenmanszaken en kleine BV's. Een aantal van deze eenmanszaken hebben dusdanig goede zaken gedaan dat ze op een gegeven moment zijn gaan nadenken over het feit of ze hun onderneming moeten voortzetten in de vorm van een BV. Vaak hebben ze via collega ondernemers enkele voordelen gehoord over de BV vorm.

Ik heb in de loop der jaren bij enkele gesprekken gezeten die mijn directeur heeft gevoerd met verscheidene IB ondernemers (ondernemers van eenmanszaken) die de overstap wilden wagen naar de BV en waarbij mijn directeur de overstap naar de BV nader toelichtte.

Uit deze gesprekken heb ik kunnen concluderen dat veel ondernemers eigenlijk maar weinig weten over de BV structuur en welke voordelen de BV heeft. Ook over de daadwerkelijke inbreng van de eenmanszaak in een BV en de te nemen stappen met de daaraan gekoppelde fiscale gevolgen zijn voor vele ondernemers onbekend.

En zo is mijn idee om deze scriptie te schrijven ontstaan. Ik wil de ondernemer op duidelijke wijze een beeld geven welke voordelen de BV heeft en hoe de inbreng van de eenmanszaak in een BV tot stand komt en welke knel- en aandachtspunten er bestaan bij de overstap naar de BV structuur. Tevens heeft deze scriptie ten doel de ondernemer te ondersteunen bij zijn keuze.

Den Haag, 7 mei 2009

Mark Overduin

Samenvatting

Er zijn vele ondernemers die hun ondernemerschap in de vorm van een eenmanszaak zijn begonnen. Naarmate de onderneming groeit en er meer winst wordt behaald stellen veel ondernemers zich de vraag of het wel zo verstandig is om de onderneming in de vorm van de eenmanszaak verder te exploiteren. Zou het niet verstandiger zijn om de activiteiten vanuit een BV te verrichten? Het is daarbij verstandig eerst stil te staan bij de motieven om een BV op te richten en te kijken welke knel- en aandachtspunten er zijn bij de inbreng van de eenmanszaak in een BV.

Er zijn vele motieven waarom een BV aantrekkelijk is als ondernemingsvorm. Tevens verschilt de eenmanszaak in vele opzichten van de BV. Kijkt men naar de aansprakelijkheid dan komt men gauw tot de conclusie dat de aansprakelijkheid bij de BV beter gewaarborgd is. Ook op fiscaal gebied verschilt de BV nogal van de eenmanszaak. De eenmanszaak wordt belast met inkomstenbelastingen en de BV wordt belast via verschillende soorten belasting zoals de vennootschapsbelasting, loonbelasting en dividendbelasting.

Om de BV optimaal te laten functioneren moeten we goed kijken naar de structuur en blijkt dat we het beste kunnen kiezen voor een holdingstructuur met twee BV's; de holding BV en de werkmaatschappij BV.

Wanneer de BV sterkt groeit is er kapitaal benodigd om zo aan de stijgende vraag naar producten of diensten te kunnen voldoen. Hierbij worden er enkele interessante opties gegeven om geld aan te trekken, zoals aandelenemissie, diverse soorten kredieten en een door de overheid gesteunde groeifaciliteit.

Andere belangrijke motieven om een BV op te richten zijn dat de continuïteit beter is gewaarborgd en de mogelijkheid bestaat om een voorziening te treffen voor het pensioen in de vorm van het pensioen in eigen beheer.

De eenmanszaak kan op twee manier worden ingebracht in een BV. Namelijk via een ruisende inbreng en via een geruisloze inbreng. Bij een ruisende inbreng wordt de eenmanszaak gestaakt en ontstaat er een fiscale claim, de stakingswinst. Deze stakingswinst kan gedeeltelijk voorkomen worden door het bedingen van een lijfrente. Verder blijkt dat de hoogte van de goodwill en daarmee de hoogte van de stakingswinst een effect heeft of er ruisend of geruisloos moeten worden ingebracht.

De geruisloze inbreng betekent geen staking van de eenmanszaak, maar meer een juridische omzetting van de ondernemingsvorm. Er volgt dan ook geen stakingswinst, maar er dient wel rekening gehouden te worden met enkele addertjes onder het gras.

Inhoudsopgave	Pagina
1. Inleiding	2
2. De motieven voor de overstap naar BV	3
2.1 Eenmanszaak of BV: verschil in aansprakelijkheid	3
2.2 De fiscale aspecten van de BV	5
2.3 De holdingstructuur	8
2.4 Kapitaalbehoefte bij groei van de BV	12
2.5 De continuïteit van de onderneming	15
2.6 Het pensioen van de ondernemer	16
3. De overstap naar BV	19
3.1 Twee vormen van inbreng	20
3.2 Aandachtspunten voorafgaande aan de inbreng	20
3.3 De voorperiode	21
3.4 De ruisende inbreng	22
3.4.1 De stakingswinst	22
3.4.2 De goodwillberekening	25
3.4.3 De berekening van stakingwinst, goodwill en lijfrente	27
3.5 De geruisloze inbreng	30
3.5.1 De wettelijke eisen en voorwaarden voor de geruisloze inbreng	30
3.5.2 De berekening van het aandelenkapitaal	32
3.5.3 Praktijkvoorbeeld geruisloze inbreng	34
3.5.4 Voor- en nadelen van beide inbreng varianten	37
4. Conclusie en aanbevelingen	39
4.1 Beantwoording probleemstelling	39
4.2 Aanbevelingen inzake de keuze de BV op te richten	40
Literatuuropgave	41
Bijlagen:	43
Bijlage I: Groeifaciliteit SenterNovem	
Bijlage II: MKB toets van groeifaciliteit SenterNovem	
Bijlage III: Checklist ruisende inbreng	
Bijlage IV: Checklist geruisloze inbreng	

1. Inleiding

In deze scriptie staat de inbreng van de eenmanszaak in een BV centraal. De belangrijkste motieven voor de overstap naar BV worden inzichtelijk gemaakt en daarnaast volgt er een analyse op de knel- en aandachtspunten van de inbreng, welke als probleemstelling van deze scriptie gezien kan worden. De scriptie richt zich vooral op de daadwerkelijke inbreng en de motieven voor de inbreng. Ook de vraag wanneer men nu ruisend of geruisloos moet inbrengen zal beantwoord worden in de conclusie en aanbevelingen. De daadwerkelijke oprichting van de BV wordt in deze scriptie buiten beschouwing gelaten.

Deze scriptie richt zich vooral op de IB ondernemer die plannen heeft om de overstap naar de BV te maken. Uit diverse gesprekken met ondernemers is naar voren gekomen dat ze niets tot zeer weinig weten van de aspecten met betrekking tot de inbreng. Daarnaast is de scriptie wellicht interessant voor mensen die werkzaam zijn in de financiële dienstverlening en belangstelling hebben voor dit onderwerp.

Mijn eerste doelstelling van deze scriptie is de ondernemer op de hoogte te brengen van de belangrijkste voordelen die de BV biedt. Hierdoor moet de keuze, die de ondernemer moet maken om de overstap te maken, worden vergemakkelijkt.

Mijn tweede doelstelling is om de ondernemer meer inzicht te geven hoe de overstap verloopt door middel van een ruisende of geruisloze inbreng met de daaraan verbonden haken en ogen.

In het eerste deel van de scriptie staat mijn eerste doelstelling centraal: de ondernemer inzicht bieden in de voordelen van de BV. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag bij welk winstniveau van de eenmanszaak het fiscaal aantrekkelijk wordt om de activiteiten verder in de BV vorm te verrichten. De hoogte van de winst speelt dus een belangrijke rol bij dit omslagpunt.

Het tweede deel van de scriptie geeft antwoord op mijn tweede doelstelling: de ondernemer moet na afloop van dit hoofdstuk een duidelijk beeld kunnen vormen hoe elke inbreng tot stand komt en welke knel- en aandachtspunten bestaan bij beide varianten van inbreng. Op deze wijze komt de ondernemer niet meer voor verrassingen te staan.

Bestaande literatuur die ik heb bestudeerd voor deze scriptie geeft onvoldoende inzicht in beide vormen van inbreng. Vele bronnen en literatuur zijn een onsamenhangend geheel en geven onvoldoende weer waaruit het hele traject bestaat. De meeste literatuur gaat slechts in op een klein gedeelte van de inbreng. Bovendien is deze literatuur vaak ongeschikt voor ondernemers, omdat het is gericht op mensen die werkzaam zijn in de financiële dienstverlening zoals accountants. Een ander doel van deze scriptie is dat hij het gat in de bestaande literatuur opvult en zodoende een waardevol document vormt voor de ondernemer.

Om deze scriptie te schrijven heb ik voor het eerste deel van mijn scriptie mij vooral gericht op literatuuronderzoek. De vele voordelen en motieven voor de overstap naar BV zijn gebaseerd op uitgebreid literatuur onderzoek van vele (fiscale) bronnen. Voor het tweede deel van de scriptie heb ik diverse bestaande omzettingen van eenmanszaken in BV's bestudeerd en hierop mijn bevindingen gebaseerd en hieruit knel- en aandachtspunten weten te filteren. Statistisch onderzoek is in deze scriptie niet van toepassing.

In hoofdstuk 3 zijn de knel- en aandachtspunten van een uitroep teken voorzien.

2. De motieven voor de overstap naar BV

Als ondernemer bent u ooit een eenmanszaak begonnen en dit was ook een vrij eenvoudige procedure. De eenmanszaak is vormvrij en vereist daarom geen (oprichtings)overeenkomst. U moest zich in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel laten inschrijven en de eenmanszaak was een feit. U bent volledig eigenaar en helemaal zelfstandig. In de eenmanszaak kunt u naar eigen inzicht optreden en beslissingen nemen.

Uw onderneming is in de loop van de jaren gegroeid en u heeft wellicht personeel in dienst genomen. Misschien heeft u zich wel eens afgevraagd wanneer het nu het juiste tijdstip is om een BV op te richten of omdat juist nog niet te doen. Voordat u een BV wilt oprichten moet u uiteraard bewust zijn van kenmerken die de BV met zich meebrengt. Een BV oprichten is niet altijd even zinvol en hangt ook vooral af van de winst die u met de onderneming maakt. We zullen dit later aan de hand van een voorbeeld toelichten.

In dit hoofdstuk gaan we in op de motieven voor de overstap naar BV. De belangrijkste kenmerken worden toegelicht en ook wordt er ingegaan op de vraag hoe de structuur van de BV er uit moet komen te zien.

2.1 Eenmanszaak of BV: verschil in aansprakelijkheid

Voor beide rechtsvormen bestaat er uiteraard belangrijk juridisch verschil, namelijk het verschil in aansprakelijkheid.

Eenmanszaak

Bij de eenmanszaak bent u volledig verantwoordelijk voor de beslissingen die u neemt en het (negatieve) vermogen. Er is geen verschil in ondernemingsvermogen en privévermogen. Een groot nadeel bij de eenmanszaak zit hem dus in dit aspect. De ondernemer is met zijn gehele vermogen aansprakelijk voor de betaling van de schulden die hij zakelijk of privé heeft gemaakt. Schuldeisers van de onderneming kunnen hun vordering verhalen op het privévermogen van de ondernemer. Ook andersom is het geval, namelijk schulden die ontstaan zijn in de privésfeer kunnen op het vermogen van de onderneming verhaald worden. Een zakelijk faillissement is dus ook direct een persoonlijk faillissement.

Gehuwde ondernemer in de eenmanszaak

Als de ondernemer gehuwd is in gemeenschap van goederen, dan kunnen zakelijke schuldeisers hun vordering ook verhalen op het gemeenschapsvermogen. Een ondernemer die in algehele gemeenschap van goederen is gehuwd en samen met zijn echtgenote een woning heeft, kan gedwongen worden zijn woning te verkopen als hij zijn zakelijke schulden niet kan betalen. Door het opstellen van goede huwelijkse voorwaarden kan dit vermeden worden, wanneer de woning tot het privévermogen van de echtgenote hoort. Ook als men al gehuwd is, is het mogelijk om nog huwelijkse voorwaarden op te maken of te wijzigen. Dit is naderhand op elk tijdstip mogelijk.¹ De wijziging of vaststelling van de huwelijkse voorwaarden dient notarieel te geschieden.

Er zijn echter banken die bij de kredietovereenkomst eisen dat de partner ook tekent waardoor het vermogen van de partner niet is veiliggesteld.

---

¹ Bron: www.anotaris.nl - ondernemen

De besloten vennootschap

De besloten vennootschap heeft slechts een beperkte aansprakelijkheid. De BV is een onafhankelijke rechtspersoon. De BV is als rechtspersoon een zelfstandige drager van rechten en plichten. In het geval van de BV wordt de BV als ondernemer gezien en handelt u als directeur in naam van de BV. U bent als directeur niet met uw privévermogen aansprakelijk voor de schulden van de BV. Uw persoonlijke aansprakelijkheid is in beginsel beperkt tot de hoogte van het geplaatste aandelenkapitaal, minimaal € 18.000,-. Bij het faillissement van de BV bent u € 18.000,- armer.

Bij een aantal uitzonderingen kunnen bestuurders van een BV wel hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld. Deze zijn ontstaan uit het feit dat er van de beperkte aansprakelijkheid misbruik werd gemaakt. De uitzonderingen zijn:²

- Gebreke bij oprichting
- Anti-misbruikwetgeving
- Aangaan van verplichtingen

Gebreke bij oprichting van de BV

Het bestuur van de BV moet erop toezien dat bij de oprichting van de BV aan de eis wordt voldaan van de minimum kapitaalstorting van € 18.000,- en dat de BV wordt ingeschreven in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel. Als het bestuur dit nalaat, dan is het bestuur aansprakelijk voor elke rechtshandeling die het bestuur verricht namens de BV.

Anti-misbruikwetgeving

De BV dient ervoor te zorgen dat aangiftes (omzetbelasting, vennootschapsbelasting en loonbelasting) op tijd worden gedaan en dat aanslagen tijdig worden betaald. Als de BV de aanslagen niet kan betalen dan dient dit binnen twee weken na verstrijken van de betalingstermijn te worden gemeld aan de belastingdienst door middel van het formulier van betalingsonmacht. Als dit verzuimd wordt dan kan de DGA als bestuurder privé aansprakelijk worden gesteld door de fiscus voor de belastingschulden van de BV. Mocht de DGA hieronder uit willen komen, dan dient er aangetoond te moeten worden dat er geen sprake is geweest van "onbehoorlijk bestuur".

Aangaan van verplichtingen

Bepaalde zaken dienen vermeden te worden, zoals:

- De BV verplichtingen aan laten gaan als vooraf al bekend is dat de BV de verplichting niet kan nakomen.
- Incompetente medebestuurder de vrijheid geven in naam van de BV te handelen.
- Het onttrekken van geld uit de BV waardoor schuldeisers worden benadeeld.
- De BV werkzaamheden laten verrichten die niet passen bij de doelomschrijving van de BV. De gevolgen van werkzaamheden die buiten deze doelomschrijving vallen is dat de DGA privé aansprakelijk kan worden gesteld. Hieraan valt nog toe te voegen dat het Handelsregister van de Kamer van Koophandel te allen tijde de juiste namen van de bestuurder moet vermelden. Datgene wat in het Handelsregister staat vermeld geldt als waarheid en derden mogen ervan uit gaan dat wat in het Handelsregister staat juist is.

---

² Bron: www.businesscomplete.nl – verschil in aansprakelijkheid

De “beperkte aansprakelijkheid” kan ook nog worden uitgebreid door financiers (in de meeste gevallen zijn dit banken). De financiers eisen vaak zekerheden die tot het privévermogen horen van de directeur groot aandeelhouder (DGA). Bij het afsluiten van een krediet kan de bank dus eisen dat u als directeur tekent voor privé aansprakelijkheid, waarbij de bank haar vordering op uw privévermogen kan verhalen.

Gehuwde DGA

Ook voor de gehuwde DGA is het raadzaam huwelijkse voorwaarden op te stellen.

2.2 De fiscale aspecten van de BV

Als we kijken naar de fiscale verschillen tussen de eenmanszaak en de BV, dan lijkt de keuze voor de BV op het eerste oog een eenvoudige keuze. Bij de eenmanszaak wordt de winst belast in de inkomstenbelasting in box 1, bij de BV wordt de winst belast met vennootschapsbelasting. Gezien de belastingpercentages valt al gauw op dat de tarieven voor de vennootschapsbelasting een stuk lager liggen dan de progressieve tarieven in de inkomstenbelasting. Een makkelijke keuze zou je zeggen.

Toch kan men niet zomaar stellen dat op basis van de belastingpercentages de keuze gemaakt dient te worden. Vooral de hoogte van de winst speelt een belangrijke rol als we gaan kijken of de overstap naar BV interessant is.

Eenmanszaak

De winst van de eenmanszaak is belast met inkomstenbelasting in box 1 (inkomsten uit werk en woning), welke een progressief tarief kent.

De belastingpercentages in box 1 voor 2009 zijn als volgt:

Belastbaar inkomen box 1		Belastingtarief
Meer dan	maar niet meer dan	
-	17.878	33,50%
17.879	54.776	42%
54.776	-	52%

Voor de ondernemer van de eenmanszaak gelden nog een aantal zeer aantrekkelijke ondernemersfaciliteiten, welke op de winst uit onderneming in aftrek mogen worden gebracht.

De belangrijkste en meest voorkomende aftrekposten zijn:

- Investeringsaftrek
- Fiscale oudedagsreserve (FOR)
- Zelfstandigenaftrek
- Startersaftrek
- MKB winstvrijstelling (voor 2009: 10,5%)

Voor de BV geldt alleen de investeringsaftrek, dus vergelijken we de eenmanszaak met de BV, dan hoeven we alleen te kijken naar de onderste vier aftrekposten. Voor de onderste vier aftrekposten geldt wel dat aan het urencriterium van 1.225 uur voldaan moet zijn. Het urencriterium is een eis dat men minimaal 1.225 uur op jaarbasis als ondernemer moet besteden aan het drijven van de onderneming wil men in aanmerking kunnen komen voor deze fiscale aftrekposten.

Besloten vennootschap

De winsten die behaald zijn met een BV zijn belast met vennootschapsbelasting. Het tarief is 20% voor de eerste € 275.000,- en 25,5% over de rest. Deze percentages zijn een stuk lager dan de tarieven voor de inkomstenbelasting.

De DGA is verplicht op de loonlijst te staan en een inkomen van minimaal € 40.000,- uit de BV te halen. Over deze € 40.000,- dient loonheffing te worden afgedragen. Deze percentages zijn hetzelfde als de inkomstenbelasting.

Besluit men de winst uit te keren naar privé dan dient men nog rekening te houden met 15% dividendbelasting. Voor de DGA met een aanmerkelijk belang dient er via de inkomstenbelasting in box 2 nog te worden afgerekend over de dividenduitkering, waardoor het totale tarief van dividendbelasting komt op 25%.

Een ander aspect waarmee rekening dient gehouden te worden is de kostenstructuur van de BV. De kostenstructuur is hoger dan die van de eenmanszaak. Voor de BV heeft u te maken met aangifte vennootschapsbelasting, het deponeren van jaarstukken bij de Kamer van Koophandel en het voeren van een salarisadministratie.

Vaak wordt er ook nog een holdingstructuur gekozen bij de oprichting van de BV, waarbij er een moeder en een dochtermaatschappij worden opgericht. Voor beide ondernemingen dienen aangiftes vennootschapsbelasting gedaan te worden en deponeringsstukken voor de Kamer van Koophandel te worden opgesteld.

Ook het imago voor de ondernemer kan een rol spelen. Een BV straalt meer professionaliteit uit.

De belastingdrukpercentages

Zoals eerder vermeld is de hoogte van de winst een bepalende factor als het gaat om het besparen van geld. In tabel 1 op de volgende pagina is bij verschillende winstniveaus de totale belasting berekend en deze uitgedrukt in een belastingdrukpercentage.

Uit de berekening blijkt dat het omslagpunt voor een winst bij de eenmanszaak ligt vanaf € 140.000,-. Bij deze winst bedraagt de belastingdruk voor zowel de IB ondernemer als de BV/DGA combinatie 37,6%. Vanaf dit omslagpunt is de BV dus voordeliger. Bij de berekening is uitgegaan van een DGA loon van in beginsel € 40.000,- welke stijgt naarmate de winst in de BV hoger wordt. Bij hogere winsten is een hoger DGA loon realistischer.

Uiteraard is de tabel op de volgende pagina slechts een globale indicatie en afhankelijk van een aantal factoren. Het pensioen in eigen beheer in geval van de BV en de dotatie fiscale oudedagsreserve (FOR) in geval van de eenmanszaak zijn buiten beschouwing gelaten. Verder is er vanuit gegaan dat de IB ondernemer voldoet aan de eis van het urencriterium van 1.225 uur waardoor hij voor de zelfstandigenaftrek en MKB winstvrijstelling in aanmerking komt.

Tabel 1

Belastingdrukverschillen gebaseerd op belastingtarieven van 2009						
<u>IB ondernemer</u>						
Winst voor belasting	65.000	90.000	115.000	140.000	190.000	240.000
Zelfstandigenaftrek	<u>4.488</u>	<u>4.488</u>	<u>4.488</u>	<u>4.488</u>	<u>4.488</u>	<u>4.488</u>
	60.512	85.512	110.512	135.512	185.512	235.512
MKB winstvrijstelling (10,5%)	<u>6.354</u>	<u>8.979</u>	<u>11.604</u>	<u>14.229</u>	<u>19.479</u>	<u>24.729</u>
	<u>54.158</u>	<u>76.533</u>	<u>98.908</u>	<u>121.283</u>	<u>166.033</u>	<u>210.783</u>
Inkomstenbelasting	17.739	29.310	40.946	52.581	75.851	99.121
Belastingdruk	<u>27,3%</u>	<u>32,6%</u>	<u>35,6%</u>	<u>37,6%</u>	<u>39,9%</u>	<u>41,3%</u>
<u>BV</u>						
Winst	65.000	90.000	115.000	140.000	190.000	240.000
Af: DGA salaris	<u>40.000</u>	<u>40.000</u>	<u>50.000</u>	<u>60.000</u>	<u>70.000</u>	<u>80.000</u>
	25.000	50.000	65.000	80.000	120.000	160.000
VPB 20%	<u>5.000</u>	<u>10.000</u>	<u>13.000</u>	<u>16.000</u>	<u>24.000</u>	<u>32.000</u>
winst na belasting	20.000	40.000	52.000	64.000	96.000	128.000
Aanmerkelijk belang 25%	5.000	10.000	13.000	16.000	24.000	32.000
Inkomstenbelasting over DGA loon (€ 40.000)	11.780	11.780	15.992	20.714	25.914	31.114
Totaal belasting	21.780	31.780	41.992	52.714	73.914	95.114
Gecombineerde belastingdruk VPB/IB	<u>33,5%</u>	<u>35,3%</u>	<u>36,5%</u>	<u>37,6%</u>	<u>38,9%</u>	<u>39,6%</u>

Administratiekosten

Nu de belastingdruk is vergeleken kunnen we concluderen dat bij een winst vanaf € 140.000,- de BV aantrekkelijker is. Toch dient men ook rekening te houden met hogere administratiekosten voor de BV dan bij een eenmanszaak. Dit wordt veroorzaakt door:

- Eenmalige oprichtingskosten van de BV (notariskosten, accountantskosten, kosten van de inbreng)
- Jaarlijks indienen van deponeringsstukken bij de Kamer van Koophandel
- Aangifte vennootschapsbelasting
- Aangifte dividendbelasting (wanneer winst wordt uitgekeerd)
- In geval er van een holding sprake is (zie volgende paragraaf) dienen voor beide BV's een aangifte vennootschapsbelasting te worden ingediend en jaarstukken te worden gedeponerd bij de Kamer van Koophandel

Al deze punten tezamen vormen een extra last voor de BV.

2.3 De holdingstructuur

Als men besluit de eenmanszaak in te brengen in een BV, dan rijst de vraag welke structuur er moet komen. Simpelweg één BV starten zonder stil te staan bij de structuur is geen goede optie. Er zijn namelijk verscheidene voordelen te behalen met een holdingstructuur.

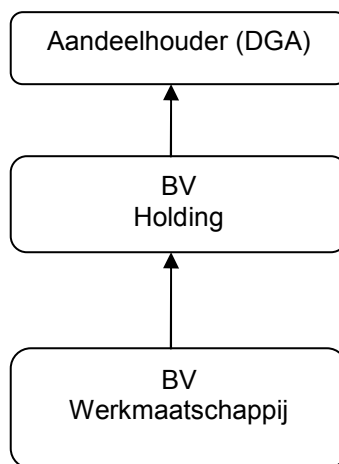
Een holdingstructuur kan het beste worden omschreven als een vennootschappelijke structuur waarbij een onderneming niet is ondergebracht in één BV, maar in meerdere met elkaar door aandelenbezit verbonden BV's die, economisch gezien, een eenheid vormen. Hierbij ontstaan twee BV's: de holding en de werkmaatschappij.

Een kenmerk van een holdingstructuur is dat een scheiding is aangebracht tussen de eigenlijke bedrijfsactiviteiten en de nevenactiviteiten. De nevenactiviteiten kunnen worden ondergebracht in de holding en bestaan onder andere uit:

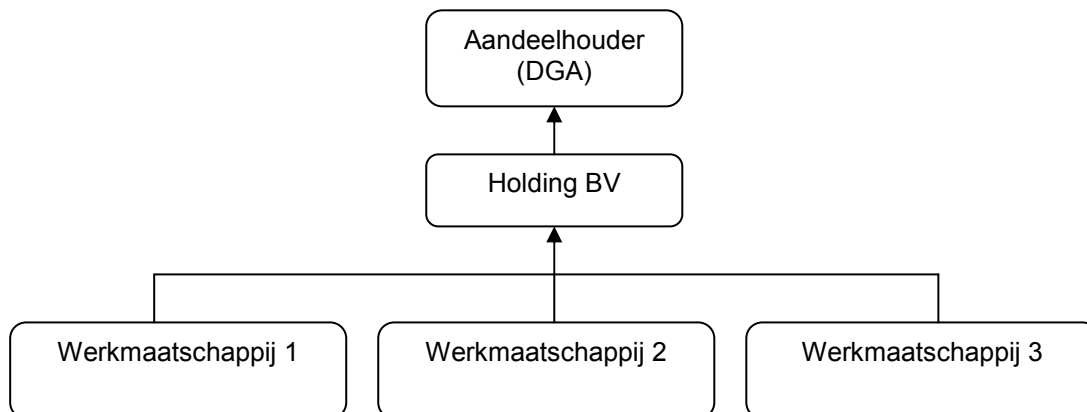
- Het houden van de aandelen van de werkmaatschappij
- Optimale bescherming van de activa
- Optimale beperking van het risicovermogen van de werkmaatschappij
- Opbouwen van pensioenrechten
- Beleggen van gelden

In de werkmaatschappij worden de werkelijke activiteiten van de onderneming verricht.

De meest gebruikelijke vorm van de holdingstructuur kan als volgt worden weergegeven:

Wil men meerdere werkmaatschappijen onder de holding laten vallen, dan kan dit de volgende structuur hebben:

Voordelen holdingstructuur

Er bestaan een aantal voordelen die de holdingstructuur met zich meebrengt. De belangrijkste voordelen zijn:

Door het opzetten van een holdingstructuur blijft het opgebouwde vermogen buiten de risicosfeer van de werkmaatschappij. Als ondernemer kunt u bijvoorbeeld activa afschermen van de risicovolle werkmaatschappij. Hierbij valt te denken aan panden, pensioenrechten (pensioen in eigen beheer), vergunningen en eventuele intellectuele eigendommen. Deze vermogensrechten blijven beschermd wanneer de onderneming niet slaagt of wanneer er een bedrijfsoverdracht plaats vindt.

Een ander voordeel welke u kunt behalen met de holding is dat het aandelenbezit de mogelijkheid biedt op eenvoudige wijze samenwerkingsverbanden aan te gaan, zoals een joint venture. Een joint venture is een langdurige samenwerking tussen ondernemingen, terwijl u als samenwerkende partner juridisch en economisch gezien zelfstandig blijft. Met een joint venture kunt u bijvoorbeeld risico's spreiden of kosten van onderzoek verlagen.

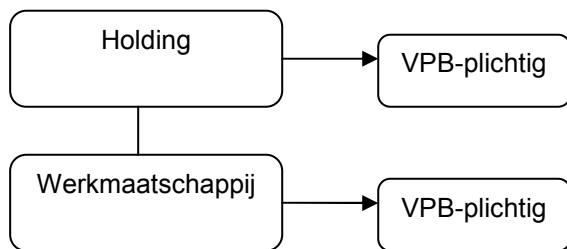
Uiteraard zijn er ook enkele fiscale voordelen te behalen met de holdingstructuur, namelijk de deelnemingsvrijstelling. Zo zijn winstuitkeringen van de werkmaatschappij naar holding toe onbelast vanwege deze deelnemingsvrijstelling, zodat ook dubbele heffing wordt vermeden.

Door de winsten onder te brengen in de holding BV blijven de aandelen in de werkmaatschappij relatief goedkoop, hierdoor kan eventuele toekomstige bedrijfsopvolging makkelijker verlopen. De overnemende partij hoeft de opgebouwde winsten dan niet over te nemen en kan dus volstaan met een lager aankoopbedrag.

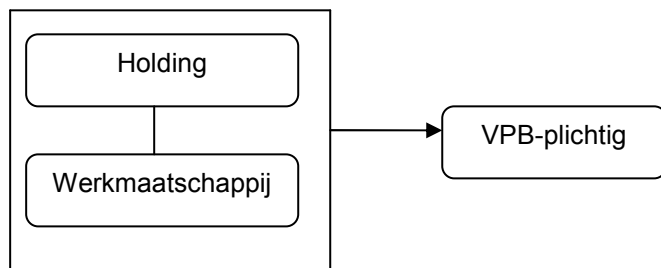
Fiscale eenheid

In geval van een holdingstructuur bestaat er ook de mogelijkheid om een fiscale eenheid te vormen. In dit geval worden de holding en de werkmaatschappij fiscaal als één geheel gezien, dus als één belastingplichtige. De fiscale eenheid kan bestaan voor zowel de vennootschapbelasting als voor de omzetbelasting. Deze staan wel los van elkaar. Een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting betekent niet direct dat er een fiscale eenheid voor de omzetbelasting bestaat en omgekeerd. In beeld gebracht ziet het er als volgt uit:

Geen fiscale eenheid

Wel een fiscale eenheid

Er bestaan een aantal voordelen, maar ook een aantal nadelen aan de fiscale eenheid. Hieronder worden deze opgesomd:³

Voordelen:

- Er kan voor de omzet/vennootschapsbelasting volstaan worden met één aangifte per tijdsvak, dus een besparing in de administratiekosten.
- Als de werkmaatschappij een verlies zou lijden, dan kan dit verlies worden verrekend met het positieve resultaat van de holding, waardoor een belastingbesparing kan worden gerealiseerd. Zonder fiscale eenheid zou op grond van de deelnemingsvrijstelling het verlies van de werkmaatschappij niet verrekend kunnen worden.
- Over intercompany winsten (winsten gerealiseerd uit transacties tussen de holding en werkmaatschappij) hoeft men geen belasting te betalen.

Nadelen:

- De fiscale eenheid kan slechts voor meerdere vennootschappen (de werkmaatschappij en de holding) eenmaal het voordeel hebben van het lage tarief voor de vennootschapsbelasting, de belastingdienst ziet de winst namelijk als afkomstig van één onderneming.
- Iedere vennootschap in de fiscale eenheid is hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid. Bij hoge belastingschulden of dreiging van faillissement van een van de werkmaatschappijen kan dit de erg vervelend zijn.

Om een fiscale eenheid te vormen moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn:

- De moedermaatschappij moet tenminste 95% van het aandelenkapitaal van de dochtermaatschappij bezitten.
- De maatschappijen die deel uit maken van de fiscale eenheid dienen alle in Nederland gevestigd te zijn.
- De maatschappijen moeten hetzelfde boekjaar hebben.

Daarnaast dient men te voldoen aan de eisen van de drie verwevenheden:

- Verwevenheid in economisch opzicht (bijvoorbeeld dezelfde klanten).
- Verwevenheid in financieel opzicht (de financiën van de ondernemingen zijn afhankelijk van elkaar) en verwevenheid in organisatorisch opzicht (alle ondernemingen hebben dezelfde leiding).
- Tevens moeten alle deelnemende maatschappijen een verzoek indienen voor de fiscale eenheid.

---

³ Bron: Indicator; werken met een besloten vennootschap

2.4 Kapitaalbehoefte bij groei van de BV

Deze paragraaf behandelt de kapitaalbehoefte (het aantrekken van geld) van de onderneming. Bij snelle groei van de bedrijfsactiviteiten loopt de onderneming het risico in liquiditeitsproblemen te geraken. Om aan de snelle groei te kunnen voldoen moeten projecten wellicht worden voorgefinancierd of er moeten belangrijke investeringen worden gedaan in activa (bijvoorbeeld machines) of er moet duur onderzoek worden gedaan bij een nieuwe ontwikkeling. Ook kan het zijn dat u een bedrijf wilt overnemen. Voor de voorfinancieringen en investeringen is uiteraard extra kapitaal nodig. Doordat de huidige kosten voor de projecten doorlopen (leveranciers met soms korte betalingstermijn, het personeel elke maand moet worden betaald en debiteuren vaak achteraf, soms twee maanden later pas betalen) kan het zijn dat er niet genoeg geld is om investeringen te doen.

Als u niet in liquiditeitsproblemen wil geraken bij snelle groei zal er dus op zoek moeten worden gegaan naar het extra kapitaal om de investeringen te bekostigen. Voor het aantrekken van geld zijn er uiteraard een aantal mogelijkheden.

Rekening courant krediet

De onderneming heeft vaak al een zakelijke bankrekening (bijvoorbeeld een rekening courant krediet) waarop men al de faciliteit heeft tot een bepaald bedrag rood te staan. Dit krediet is vooral bedoeld voor kortlopende financieringsbehoefte en het bedrag waar tot men rood kan staan kan worden verhoogd als er extra geld nodig is. Voordelen van dit soort kredieten is flexibiliteit met betrekking tot de hoogte van het bedrag, de rente is vaak variabel en men betaalt enkel rente over het krediet dat men daadwerkelijk gebruikt. De bank wil vaak wel een zekerheid hebben in de vorm van een onderpand.

Banken bieden vaak meerdere soorten van kredieten en leningen aan om ondernemers de helpende hand te bieden wanneer uw bedrijf geld wil aantrekken om aan de snelle groei tegemoet te komen. Voorbeelden hiervan zijn:⁴

- Debiteurenfinanciering
- Leasing
- Stimuleringslening
- Money meets ideas
- Groei en innovatielening
- Groenfinanciering

SenterNovem Groeifaciliteit

SenterNovem is een agentschap van het ministerie van economische zaken en biedt namens de overheid een aantal regelingen en programma's aan op gebied van innovatie en duurzaamheid. Deze zijn bedoeld om bedrijven, overheden, kennisinstellingen en in bepaalde gevallen ook consumenten te ondersteunen. De ondersteuning van SenterNovem kan bestaan uit financiële steun, advies, kennis of hulp bij het zoeken van partners of contacten in binnen- en buitenland.

---

⁴ Dit zijn Rabobank leningen en kredieten voor ondernemingen met groei

De Groeifaciliteit van SenterNovem is bedoeld voor ondernemers die groei willen financieren en is vooral gericht op ondernemers uit de MKB sector. Kapitaalverstrekkers zijn beducht voor risico's en stellen zich vaak terughoudender op bij het verstrekken van geld voor MKB ondernemers dan bijvoorbeeld grote NV's. SenterNovem wil met de regeling Groeifaciliteit een antwoord bieden op dit hiaat op de kapitaalmarkt.

De regeling Groeifaciliteit is bestemd voor MKB ondernemers die risicodragend kapitaal willen aantrekken tot maximaal € 5 miljoen in de vorm van aandelenkapitaal of een achtergestelde lening en zou dus ook voor u zeer interessant kunnen zijn. De regeling is als het ware een speler tussen de MKB ondernemer en de financier. Via de Groeifaciliteit verleent de overheid garanties aan financiers (zoals banken en participatiemaatschappijen), voor het verstrekken van risicodragend vermogen aan MKB ondernemers. Er zit dus een voordeel voor beide partijen in deze regeling; u als ondernemer heeft meer kans van slagen om een extra kapitaal te verkrijgen en de overheid biedt de financier een garantieregeling van 50% van het risicokapitaal. Het risico van de financier wordt dus beperkt en zal hij eerder overgaan tot het verstrekken van het kapitaal.

Wilt u als ondernemer gebruik maken van deze regeling, dan dient u contact op te nemen met een van deze financiers. Uw MKB onderneming dient in ieder geval onder de Europese definitie van het MKB te vallen. Dit kunt u toetsen aan de hand van bijlage II.

De banken en participatiemaatschappijen die gebruikmaken van de garantie Groeifaciliteit bieden de volgende garantiefinancieringen/leningen aan:

Garantie op achtergestelde leningen.⁵

- ABN Amro Bank
- Fortis Bank
- Friesland Bank
- Rabobank

Garantie op aandelenkapitaal & achtergestelde leningen.⁶

- ABN Amro Participaties
- Antea Participaties
- Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM)
- Ecart Invest
- Friesland Bank Investments
- Industriebank LIOF
- Ingenium
- Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij (NOM)
- Participatiemaatschappij Oost Nederland (PPM Oost)
- Rabo Private Equity
- The Informal Investors Network BV (TIIN)

Voor meer informatie over de Groeifaciliteit van het SenterNovem, zie bijlage 1. In deze bijlage worden onder andere voorwaarden voor u als ondernemer genoemd.

---

⁵ Bron: SenterNovem

⁶ Bron: SenterNovem

Uitgifte van aandelen

Een andere mogelijkheid om kapitaal aan te trekken is het uitgeven van nieuwe aandelen, oftewel de aandelenemissie. Bij de aandelenemissie gaat het om het aantrekken van kapitaal in de vorm van eigen vermogen in plaats van vreemd vermogen. Bij het aantrekken van kapitaal door middel van een lening of krediet zoals beschreven onder het rekening courant krediet of de Groeifaciliteit van SenterNovem gaat het in deze gevallen om kapitaalverkrijging door middel van vreemd vermogen. Het nadeel van vreemd vermogen is dat men rente moet betalen en dat de lening of het krediet moet worden afgelost. Dit nadeel bestaat niet bij het door aandeelhouders verschaft vermogen. Dit hoeft niet te worden terugbetaald en blijft gebonden aan de onderneming.

Door de uitgifte van aandelen wordt het aandelenkapitaal verhoogd. De uitgifte van aandelen dient door de algemene vergadering van aandeelhouders besloten te worden. De uitgifte geschiedt bij notariële akte en door de uitgifte ontstaat er voor de aandeelhouder de verplichting om zijn aandeel vol te storten. Het volstorten van aandelen gebeurt meestal in geld, maar kan ook anders dan in geld plaatsvinden. Er kunnen bijvoorbeeld ook goederen in de BV worden ingebracht, activa en passiva of een hele onderneming. In het geval dat men een hele onderneming inbrengt spreekt men van fusie of overname. Een accountant zal van de in te brengen goederen (bijvoorbeeld activa en passiva) de waarde moeten bepalen en hierover een accountantsverklaring moeten afgeven.

Financiering voor de eenmanszaak

De groei van een eenmanszaak is beperkt, omdat de zaak maar één eigenaar heeft die aansprakelijk is. Dus vertrekkers van kapitaal hebben er niet veel vertrouwen in dat ze hun geld terugkrijgen omdat dit allemaal afhangt van het welzijn van de eigenaar. Dus geen leningen om uit te breiden.

2.5 Continuïteit van de onderneming

Wanneer een ondernemer zich terugtrekt uit de onderneming kan dit grote gevolgen hebben voor de continuïteit van de onderneming.

Eenmanszaak

Het overlijden van de ondernemer die de eenmanszaak in stand houdt, brengt het einde van de eenmanszaak met zich mee. Voor de ondernemer is het van belang te kijken naar de kwestie van opvolging. Met een eventuele opvolger kan de ondernemer van de eenmanszaak een vennootschap onder firma aangaan. De eenmanszaak wordt dan ingebracht in deze VOF. Als de ondernemer wil uittreden, kan de VOF worden voortgezet als commanditaire vennootschap en kan de uittredende ondernemer als stille vennoot worden aangemerkt. Hij blijft dan een vordering op de commanditaire vennootschap houden voor het bedrag dat hij heeft achtergelaten in de onderneming. De opvolger wordt beherend vennoot en houdt de onderneming verder in stand en zet de activiteiten voort.

In geval van overlijden van de ondernemer is het raadzaam bijzondere juridische constructies toe te passen, aangezien de positie van de erfgenamen van de ondernemer wordt getroffen. Met deze bijzondere juridische constructie wordt er een regeling getroffen waarbij er voor gezorgd wordt dat iedere erfgenaam redelijke consequenties heeft. Het verdient aanbeveling dit soort zaken met de notaris te bespreken, omdat deze persoon degene is die kennis heeft op het gebied van erfrecht.

BV

Voor een besloten vennootschap is de continuïteit beter gewaarborgd, omdat de aandelen van een BV makkelijker zijn te verdelen middels overdracht van de BV (door verkoop aan bijvoorbeeld nieuwe aandeelhouders) dan de vermogensbestanddelen van de eenmanszaak/ IB ondernemer.

De DGA is geen eigenaar van de werkmaatschappij, maar groot aandeelhouder. Als de DGA uit het bedrijf wil stappen, dan zijn er twee opties:⁷

- Verkoop onderneming door de BV (activa en passiva transactie)
- Verkoop van de aandelen van de BV
- Opvolging in de BV

Verkoop onderneming door de BV:

De eerste mogelijkheid is dat de BV alle bestanddelen van het ondernemingsvermogen aan een derde verkoopt en levert. Hierbij worden alle activa en passiva verkocht. In een dergelijk geval is de overnemer tevens verplicht de werknemers mee over te nemen.

Verkoop van de aandelen van de BV:

De tweede mogelijkheid is de verkoop van de aandelen in de BV aan een geïnteresseerde koper. In dat geval wordt de koper van de aandelen indirect, via de BV, eigenaar van de onderneming. Bij deze mogelijkheid verandert er voor de werknemers niets, nu de werkgever, de vennootschap, niet verandert.

---

⁷ Bron: www.anotaris.nl – overdracht van een BV

Opvolging in de BV:

Er bestaat ook de mogelijkheid van geleidelijke opvolging. De eventuele toekomstige opvolger kan in de directie worden opgenomen en eventueel gelijktijdig een pakket aandelen verkrijgen.

Ook kan de nieuwe opvolger als enig directeur van de BV worden aangesteld, terwijl de aandelen in handen blijven van de verstreckende ondernemer. Op deze manier blijft de verstreckende ondernemer de macht houden en kan zelfs de directeur ontslaan.

2.6 Het pensioen van de ondernemer

Werknemers zijn vaak collectief verzekerd voor hun pensioenopbouw, maar dit geldt niet als u zelfstandig bent. De pensioenopbouw voor een zelfstandige moet zelf geregeld worden. Uiteraard zijn er verschillen of u als zelfstandige werkzaam bent in een eenmanszaak of dat u DGA in een BV bent. Voor een ondernemer in een eenmanszaak bestaan er maar twee mogelijkheden, namelijk de fiscale oudedagsreserve en de lijfrente. Voor de ondernemer in een BV bestaan er interessantere mogelijkheden, die in deze paragraaf worden benoemd.

Fiscale oudedagsreserve bij de eenmanszaak

Als u als ondernemer werkzaam bent in een eenmanszaak bestaat er de mogelijkheid tot het opbouwen van een fiscale oudedagsreserve, kortweg de FOR. De FOR is een aftrekpost voor IB ondernemers. Op de balans van de eenmanszaak wordt de FOR inzichtelijk gemaakt onder de post voorzieningen. Door het inzichtelijk maken van de FOR op de balans is het duidelijk dat er nog een fiscale claim rust op dit deel van het ondernemingsvermogen.

De dotatie FOR die men mag toepassen bedraagt 12% van de winst uit onderneming (bij een verlies kan er niet gedoteerd worden), mits hij aan het urencriterium voldoet van 1.225 uren en bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 65 nog niet heeft bereikt. Aan de dotatie zit wel een maximum verbonden, welke voor 2009 is gesteld op € 11.590,-.

De voordelen die schuilen in de opbouw van de FOR zit hem in het feit van goedkoop kunnen sparen voor de oude dag. Het bedrag van de dotatie kan men opzij zetten om te sparen voor de oudedagsvoorziening. Men kan dit bedrag bijvoorbeeld op een spaarrekening zetten waardoor men rente over dit bedrag ontvangt, welke niet verkregen zou zijn als over dit bedrag inkomstenbelasting betaald zou moeten worden. Daar de dotatie FOR een aftrekpost voor de winst uit onderneming is behoeft over dit deel van de dotatie (nog) geen belasting te worden betaald. Het is dus een uitstel van belastingbetaling, want er blijft een fiscale claim rusten op de totale opgebouwde fiscale oudedagsreserve.

Stopt men met de eenmanszaak dan wordt deze gestaakt en valt de FOR vrij en dient er via de stakingswinst over de FOR te worden afgerekend (zie berekening stakingswinst in paragraaf 3.4.1).

Als men de eenmanszaak staakt en inbrengt in een BV dan kan de FOR via de stakingswinst worden omgezet in een lijfrente en op die manier hoeft men nog niet af te rekenen over de FOR. Pas als de verzekeringsmaatschappij waar de lijfrente is onderbracht gaat uitkeren moet er worden afgerekend. Dit geldt ook wanneer de lijfrente is ondergebracht in de eigen BV en niet bij een verzekeringsmaatschappij.

Lijfrente

Iedere persoon is vrij een lijfrente op te bouwen, zo ook de IB ondernemer. De betaalde premies voor lijfrente zijn aftrekbaar in de inkomstenbelasting en dus ook bedoeld als een (aanvullende) pensioenvoorziening. Het nadeel van de opbouw van een lijfrente is dat de verzekeringsmaatschappij vaak hoge kosten in rekening brengt en bovendien worden er direct liquiditeiten aan de onderneming onttrokken voor de lijfrentepremies, welke in feite nodig zijn voor de bedrijfsactiviteiten. Om dit nadeel te compenseren is eigenlijk de FOR ingevoerd, zoals hierboven omschreven.

Het pensioen in eigen beheer voor de BV

De DGA kan pensioen opbouwen door pensioenpremies te betalen bij een pensioenverzekeraar. Maar één van de grote voordelen van het hebben van een eigen BV is dus ook dat er een pensioen in eigen beheer kan worden opgebouwd. In dit geval zal de BV een pensioentoezegging doen aan de DGA. Dit is een overeenkomst tussen de BV en de DGA.

Net als bij het gewone pensioen via pensioenfondsen of pensioenverzekeraars regelt de pensioentoezegging (of pensioenbrief) dat de BV ervoor zorgt dat de DGA bij het bereiken van een bepaalde leeftijd periodieke uitkering zal ontvangen. Bij de opbouw van het pensioen in eigen beheer wordt er een reserve op de balans opgebouwd. De opbouw vindt vaak plaats in de holding BV. Op deze manier blijft het pensioen buiten de risicosfeer van de werkmaatschappij. Bij een eventueel faillissement van de werkmaatschappij blijft de pensioenopbouw gewaarborgd.

Uiteraard kan er ook gekozen voor worden om de pensioenopbouw extern te verzekeren bij een verzekeringsmaatschappij. Bij het pensioen in eigen beheer bestaan een aantal voor- en nadelen, ten opzichte van het extern verzekeren.^{8 9}

De voordelen:

- Een voordeel van het pensioen in eigen beheer is dat het vermogen vrij beschikbaar is en zelf als werkkapitaal worden aangewend en op deze manier is de BV minder afhankelijk van externe financiering.
- Bij het pensioen in eigen beheer zijn er geen kosten van een verzekeringsmaatschappij.
- De jaarlijkse pensioendotatie is aftrekbaar van de winst, waardoor een fiscaal voordeel ontstaat.
- De dotatie is (net als de dotatie FOR) een boekhoudkundige opboeking van de pensioenvoorziening en er hoeft dus geen geld te worden betaald aan een pensioenfonds of pensioenverzekeraar. Hierdoor ontstaat extra liquiditeit welke in bedrijfsactiviteiten kunnen worden gestoken.
- Bij opbouw van de pensioenvoorziening in de holding blijft de opgebouwde reserve buiten schot van het risico van de werkmaatschappij.
- Er kan naar eigen inzicht worden belegd.

---

⁸ Bron: VRB Belastingadviseurs - optimaal fiscaal ondernemen,

⁹ Bron: Indicator - werken met een besloten vennootschap

De nadelen:

- Op moment van uitkering kan het voorkomen dat de BV onvoldoende liquide middelen heeft om uit te keren.
- Aan het berekenen van de jaarlijkse dotatie pensioenvoorziening zijn kosten verbonden.
- Het pensioen in eigen beheer kan slechts moeilijk gegarandeerd worden, iets wat bij een externe verzekeraar wel gegarandeerd is.
- Bij het pensioen in eigen beheer bestaat het “lang leven risico”. Als u langer leeft dan waarmee is rekening gehouden, is er risico dat de BV langer pensioenuitkeringen moet betalen. De pensioenvoorziening is op een gegeven moment op en de pensioenuitkeringen stoppen.
- Bij een pensioenverzekeraar mag verwacht worden dat de uitkeringen doorlopen wanneer men langer leeft.
- Er kan geen rekening worden gehouden met pensioenstijgingen in geval van eigen beheer. Bij verzekeringsmaatschappijen kan er extra gedoteerd worden in verband met pensioenstijgingen.

Om een pensioen in eigen beheer op te bouwen dienen wel aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- De DGA moet tenminste 10% aandelenkapitaal bezitten in de BV die de pensioentoezegging heeft gedaan.
- De BV die de pensioentoezegging doet moet in Nederland gevestigd zijn.
- De BV moet haar pensioenvoorziening rekenen tot het binnenlands ondernemingsvermogen

Een aantal aandachtspunten bij het pensioen in eigen beheer is dat er voor voldoende liquide middelen aanwezig moeten zijn in de BV wanneer de DGA de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en uitgekeerd zal moeten worden. Tevens dient ervoor gezorgd te worden dat de pensioenvoorziening makkelijk in liquiditeiten omgezet kan worden, bijvoorbeeld door te beleggen in een kortlopende beleggingsportefeuille.

3. De overstap naar BV

Aan de hand van de informatie uit het vorige hoofdstuk zou er nu een helder beeld moeten zijn ontstaan over de voordelen die de BV biedt ten opzichte van de eenmanszaak. Er spelen altijd een tal van factoren waarom u wel of niet de overstap maakt. Wellicht heeft u reeds de keuze gemaakt om de overstap te maken naar BV, maar misschien wilt u nog nadere inlichtingen inwinnen.

Zoals uit vorig hoofdstuk is gebleken spelen aansprakelijkheid en fiscale aspecten een belangrijke rol bij de keuze om de onderneming in de vorm van de BV te drijven. Ook de hoogte van de winst is een bepalende factor.

In dit hoofdstuk gaan we in op de werkelijke overstap naar de BV, waarbij de eenmanszaak wordt ingebracht in een nieuw op te richten BV. Bij de inbreng van de eenmanszaak in een BV staat u als ondernemer voor de mogelijkheid van twee inbrengvarianten, namelijk de geruisloze inbreng en de ruisende inbreng. De belangrijkste aspecten van beide inbrengvarianten worden besproken en tevens wordt ingegaan op de voor- en nadelen van de geruisloze en de ruisende inbreng. Verder wordt er onderzocht of er knelpunten bestaan bij beide inbrengvarianten.

De knelpunten/aandachtspunten zorgen vaak voor vertraging in het hele proces en brengen extra kosten met zich mee.

De notaris en de accountant

Wellicht vraagt u zich wie de inbreng allemaal gaat organiseren, want er zijn flink wat stappen te doorlopen alvorens de BV werkelijkheid is. Als u de keuze eenmaal heeft gemaakt om de overstap naar BV te maken, zult u contact moeten opnemen met uw accountant. Deze regelt alle noodzakelijke stappen van de voorperiode tot en met het perfect worden van de BV. In samenwerking met de notaris, die onder meer de akte van oprichting verzorgt en de inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel, zal uw accountant de oprichting van de BV tot een goed einde brengen.

3.1 Twee vormen van inbreng

Zoals eerder vernoemd bestaan er twee varianten voor het inbrengen van de eenmanszaak in de BV: de ruisende of geruisloze inbreng.

Ruisende inbreng

Bij de ruisende inbreng wordt de eenmanszaak als het ware gestaakt (fiscaal) en wordt er een nieuwe onderneming opgericht in de vorm van een BV. Van de stakende eenmanszaak dient een stakingsbalans of slotbalans te worden gemaakt. De stakende ondernemer dient inkomstenbelasting te betalen over de meerwaarde van de activa van de eenmanszaak, de fiscale reserves en de opgebouwde goodwill. Er ontstaat een stakingswinst (fiscale claim) waarover de ondernemer moet afrekenen. Het afrekenen over de stakingswinst kan eventueel achterwege worden gelaten als er voor de hoogte van de stakingswinst een lijfrente wordt bedongen. Op de ruisende inbreng gaan we in paragraaf 3.3 dieper in.

Geruisloze inbreng

Bij een geruisloze inbreng vindt er geen belastingheffing plaats. De oude onderneming wordt zonder fiscale afrekening ingebracht in de BV. De fiscale claim wordt dus doorgeschoven naar de BV. De geruisloze inbreng wordt in paragraaf 3.5 verder toegelicht.

3.2 Aandachtspunten voorafgaande aan de inbreng

Voorafgaande aan de inbreng van de eenmanszaak in een BV is het verstandig stil te staan bij een aantal punten die aandacht vereisen.

Zoals eerder genoemd in hoofdstuk 2 wordt bij de inbreng van een eenmanszaak in een BV gebruikt gemaakt van de holdingstructuur, waarbij tenminste één werkmaatschappij wordt opgericht. In eerste instantie wordt de eenmanszaak ingebracht in de holding, waarna de ingebracht activa en passiva doorzakken naar de werkmaatschappij. De holding BV wordt dus als eerste opgericht. De holding BV richt op haar beurt weer de werkmaatschappij op.

Soms kan het verstandig zijn bepaalde onroerende zaken zoals een bedrijfspand onder te brengen in een aparte holding, een zogenoemde tussenholding.

Met betrekking tot de risicosfeer van de werkmaatschappij lijkt het verstandig om zo weinig mogelijk vaste activa in de werkmaatschappij onder te brengen, zodat deze zijn veilig gesteld bij een dreigend faillissement. Toch kan het voorkomen dat bepaalde klanten een onderzoek doen naar de financiële situatie van een BV en afzien van het doen van zaken met deze BV als deze te “leeg” is. Aandacht wordt hierbij geboden.

Eventuele verrekenbare verliezen van de eenmanszaak

Bij de verrekening van de verliezen die eventueel bestaan zit er verschil in de verwerking van deze verschillen bij de twee vormen van inbreng.

Bij de ruisende inbreng zijn eventuele verrekenbare verliezen makkelijk te verrekenen. Dit komt, omdat de bij de ruisende inbreng eerst de stakingswinst moet worden berekend waarbij deze verliezen gelijk verrekend kunnen worden met deze gerealiseerde stakingswinst.

Bij eventuele resterende verrekenbare verliezen bestaat ook nog de mogelijkheid deze na oprichting van de BV in de aangifte inkomstenbelasting te verrekenen. Als de BV inmiddels bestaat en de ondernemer is DGA geworden, dan kan bij de aangifte inkomstenbelasting het verrekenbare verlies worden verrekend met het loon uit de BV of met andere inkomsten in box 1.

Bij de geruisloze inbreng wordt er niet afgerekend en kan het verrekenbare verlies dus niet worden verrekend, omdat er geen stakingswinst bestaat. Ook hier geldt, net als bij de ruisende inbreng, dat het verrekenbare verlies na oprichting van de BV of in de inkomstenbelasting verrekend kan worden met het loon uit de BV of andere positieve inkomsten in box 1.

Een andere mogelijkheid bij de geruisloze inbreng is dat men wacht met de inbreng in de BV tot dat alle verliezen zijn verrekend.

3.3 De voorperiode

Er kunnen soms maanden verstrijken tussen het moment van de keuze voor de BV en de daadwerkelijke oprichting van de BV bij de notaris. Het is geen kwestie van enkele papieren invullen en de BV bestaat, zo simpel is het helaas niet. De tijd die ligt tussen de keuze voor de BV en de oprichting wordt de voorperiode genoemd. In deze periode is er sprake van de BV in oprichting (BV i.o.). Ook de BV i.o. dient te worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van koophandel.

In deze voorperiode dienen een aantal zaken geregeld te worden:

- Er dient een verklaring van geen bezwaar te worden aangevraagd bij het Ministerie van Justitie. Deze is noodzakelijk wanneer het voornemen bestaat om een BV op te richten. Het Ministerie van Justitie controleert of u als ondernemer niet bij vermogensdelicten of faillissementen betrokken bent geweest in de afgelopen acht jaar. De notaris zal de verklaring van geen bezwaar verzorgen. Dit duurt meestal slechts enkele dagen.

 Aandachtspunt hierbij is: na de ontvangst van de verklaring van geen bezwaar dient binnen drie maanden de akte van oprichting getekend te worden. Het is dus van belang dat de verklaring van geen bezwaar niet al te vroeg in de voorperiode wordt aangevraagd. Als de akte van oprichting niet op tijd wordt ondertekend (binnen drie maanden), dan dient opnieuw een verklaring van geen bezwaar te worden aangevraagd.

- Er dient een voorovereenkomst te worden gesloten tussen de oprichter (de DGA) en de BV. Deze voorovereenkomst (intentieverklaring) bevat een verklaring van de oprichter dat hij van plan is een BV op te richten. Ook bevat de voorovereenkomst een verklaring dat vanaf het moment van ondertekening de onderneming wordt geëxploiteerd voor rekening en risico van de BV i.o. De intentieverklaring is geheel vormvrij.

 Aandachtspunt hierbij is: bij een geruisloze inbreng kan de BV enkel per 1 januari worden opgericht en kan maximaal 9 maanden met terugwerkende kracht worden opgericht. De voorovereenkomst dient dus uiterlijk voor 1 oktober te worden geregistreerd bij de belastingdienst wil men de BV per 1 januari kunnen oprichten. De BV moet worden opgericht binnen vijftien maanden na het overgangstijdstip. Bij een ruisende inbreng geldt er een termijn van terugwerkende kracht van maximaal drie maanden. Hier geldt een termijn voor negen maanden voor het oprichten van de BV na het overgangstijdstip.

Nog enkele aandachtspunten in de voorperiode zijn:

Hoofdelijke aansprakelijkheid tijdens de voorperiode

De DGA is hoofdelijk aansprakelijk in de voorperiode, wanneer de BV in de oprichtingsfase zit. De DGA is dan aansprakelijk voor schulden die de BV verricht in deze oprichtingsfase, maar ook wanneer de BV niet is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Deze hoofdelijke aansprakelijkheid geldt tot het moment dat de BV is opgericht.

Loon tijdens de voorperiode

Als u als ondernemer/DGA privé opnames doet tijdens de voorperiode wanneer de BV nog in oprichting is, dan worden deze opnames gezien als inkomsten uit overige werkzaamheden en worden deze belast in box 1 met inkomstenbelasting. Het totaal van deze opnames kan wel als arbeidsvergoeding in de BV worden afgetrokken van de winst als de BV eenmaal is opgericht.

 Als de BV eenmaal “perfect” is, dat wil zeggen opgericht is, pas dan kan de DGA op de loonlijst komen van de BV. Dit is niet eerder mogelijk, daar de BV juridisch nog niet bestaat.

3.4 De ruisende inbreng

Na de intentieverklaring te hebben geregistreerd kan men met terugwerkende kracht maximaal drie maanden terug om de resultaten van de onderneming voor rekening van de BV komen. Zo kan men bijvoorbeeld op 23 maart 2009 een intentieverklaring laten registreren en kan men als overgangstijdstip 1 januari 2009 nemen. De BV moet middels een akte van oprichting opgericht worden voor 1 oktober van 2009. Vanaf 1 oktober is de BV “perfect” geworden en is deze juridisch gezien een feit.

3.4.1 De stakingswinst

Zoals eerder genoemd moet er bij de ruisende inbreng fiscaal worden afgerekend, omdat de onderneming gestaakt wordt. Dit is een belangrijk punt, want geen enkele ondernemer wil graag te veel belasting betalen. Bij de staking van de onderneming komen we het begrip stakingswinst tegen. Over de stakingswinst zal de ondernemer inkomstenbelasting moeten betalen aan de belastingdienst.

Bij de berekening van de stakingswinst wordt een vergelijking gemaakt tussen de boekwaarde van de onderneming en de economische waarde van de onderneming. De economische waarde van de onderneming zou men kunnen zien als de prijs die een derde zou betalen als hij de onderneming zou kopen.

De stakingswinst wordt als volgt berekend:

Meerwaarde van de activa
+
Desinvesteringsbijtelling
+
Vrijval van fiscale reserves
+
Goodwill van de onderneming
-
Stakingsaftrek

De componenten van de stakingswinst worden hieronder toegelicht.

Meerwaarde van de activa

Onder de meerwaarde van de activa wordt verstaan het verschil tussen de (fiscale) boekwaarde en de waarde in het economisch verkeer (actuele waarde). Een andere term voor meerwaarde van de activa is “stille reserve”.

Een stille reserve komt vooral voor bij onroerend goed en aandelen. De meerwaarde boven de boekwaarde is niet in de balans zichtbaar. Omdat de werkelijke waarde vaak hoger is, betekent dit dat het eigen vermogen van de onderneming hoger is dan de balans doet blijken. Er bestaat als het ware een reserve aan extra eigen vermogen welke niet zichtbaar is, vandaar de term “stille reserve”.

Als voorbeeld nemen we een bedrijfspand welke drie jaar geleden is aangeschaft voor € 200.000,-. In de afgelopen drie jaar is er voor € 20.000 afgeschreven. De huidige boekwaarde is dus € 180.000,-. Het bedrijfspand zou nu voor € 240.000,- kunnen worden verkocht op de vrije markt, wat inhoudt dat er een stille reserve is van € 240.000 - € 180.000 = € 60.000,-. Deze € 60.000,- geldt nu als meerwaarde van het activa pand en neemt men dus mee in de berekening van de stakingswinst. Over de € 60.000,- zou men dus belasting moeten betalen.

 De werkelijke waarde van het bedrijfspand zou men op het moment van staking door een taxateur moeten laten taxeren of door middel van een schatting.

Desinvesteringsbijtelling

Bij het investeren in bedrijfsmiddelen heeft de ondernemer recht op een zogeheten investeringsaftrek, welke van de winst uit onderneming mag worden afgetrokken. Als men binnen vijf jaar na investering de onderneming staakt, dan moet men de investeringsaftrek die men destijds heeft verkregen deels terugbetalen. Dit wordt vaak naar rato van gebruik berekend. De terugbetaling van de investeringsaftrek noemt men de desinvesteringsbijtelling.

Bij de ruisende inbreng kan men voor de ingebrachte bedrijfsmiddelen onder voorwaarde weer de investeringsaftrek genieten.

Wat zijn deze voorwaarden?:

Voorwaarde is dat iedere investering minimaal € 450,- per geïnvesteerd bedrijfsmiddel moet zijn en er een totaal minimum is van € 2.100,- op jaarbasis. Voor bijvoorbeeld zes bedrijfsmiddelen van € 400,- per stuk met een totaal van € 2.400,- kan men geen aanspraak maken op de investeringsaftrek.

 Let op: Als de boekwaarde of de economische waarde van de gedeeltelijk afgeschreven bedrijfsmiddelen onder de € 450,- zijn gekomen, dan geldt ook dat men voor deze bedrijfsmiddelen bij de ruisende inbreng geen aanspraak kan maken op de investeringsaftrek, ondanks dat men bij de staking een desinvesteringsbijtelling moet betalen.

Vrijval van fiscale reserves

Bij de staking van de eenmanszaak vallen opgebouwde fiscale reserves vrij. Hierbij valt te denken egaliseringsreserve, herinvesteringsreserve en de meest voorkomende fiscale oudedagsreserve. De vrijval van deze reserves worden tot de stakingswinst gerekend.

Goodwill van de onderneming

Een ander aspect van de stakingswinst is de goodwill van de onderneming. Zoals blijkt uit de berekening van de stakingswinst moet ook over de goodwill worden afgerekend.

Zoals eerder genoemd wordt bij de berekening van de stakingswinst gekeken naar de economische waarde van de onderneming. Op het moment van overdracht aan een derde dan wel overdracht aan een BV moeten we dus vaststellen wat deze economische waarde is. Hierbij stuiten we op de goodwill van de onderneming.

De goodwill is de meerwaarde van de onderneming boven het eigen vermogen. Goodwill is ook te zien als de toekomstige winstgevendheid van de onderneming. Deze toekomstige winsten ziet men niet terug in de balans, maar bestaat vaak in de vorm van kennis, klanten, het merk, personeel, een goede naam, enzovoort.

Bij inbreng van de eenmanszaak in de BV moet er een berekening (schatting) worden gemaakt van de goodwill. Hierbij is de winstgevendheid van de onderneming van belang. De BV kan deze goodwill op de balans activeren en jaarlijks afschrijven. Sinds 2007 bedraagt de termijn voor afschrijving van de goodwill tien jaar. De afschrijving is een aftrekpost voor de winst.

 Bij het bepalen van de goodwill moet men nog rekening houden met twee soorten goodwill, te weten zakelijke goodwill en persoonlijke goodwill.

Zakelijke goodwill:

Zakelijke goodwill is gebonden aan de onderneming en staat los van de persoon van de ondernemer. De zakelijke goodwill is overdraagbaar en heeft dus een waarde in het economisch verkeer en is dus aftrekbaar in de BV in de vorm van jaarlijkse afschrijvingen.

Persoonlijke goodwill:

Bij persoonlijke goodwill spreken we van het talent van de ondernemer. Deze is niet ondernemingsgebonden en dus niet overdraagbaar. Deze goodwill kan niet geactiveerd en afgeschreven worden.

In paragraaf 3.3.2 gaan we in op de berekening van de goodwill. In deze paragraaf komt naar voren dat de hoogte van goodwill ook nauw kan samenhangen met een eventuele maximale lijfrente die men wil bedingen om zo niet te hoeven afrekenen bij de staking.

Stakingsaftrek

Van het bedrag van de stakingswinst kan men nog een stakingsaftrek van € 3.630,- in mindering brengen.

 Let op: de stakingsaftrek is persoonsgebonden en kan slechts eenmaal per leven worden toegepast. Het resterende bedrag na aftrek van € 3.630,- is de stakingswinst.

 Besluit men slechts een gedeelte van de eenmanszaak in te brengen in een BV dan vervalt het recht op de stakingsaftrek.

3.4.2 De goodwill berekening

Aan goodwill kunnen we ook een andere omschrijving meegeven: de contante waarde van de overwinst. Voor een eenmanszaak geldt:¹⁰

“De goodwill brengt tot uitdrukking de winstcapaciteit van een bedrijf boven een normaal rendement van het daarin belegde vermogen en boven een normale beloning van de arbeid van de ondernemer. Zij vertegenwoordigt aldus in het algemeen de meerwaarde, welke boven dat vermogen aan het bedrijf kan worden toegekend”.

De meest gangbare methode om de goodwill te berekenen is om eerst de overwinst te bepalen van de drie voorafgaande jaren aan de inbreng. Deze overwinst wordt berekend door het bedrijfsresultaat te verminderen met een reële arbeidsbeloning voor de ondernemer en een vergoeding voor het geïnvesteerde kapitaal (rente op het eigen vermogen). De overwinsten van de drie voorafgaande jaren moeten worden gemiddeld. Dit kan men doen door aan het eerste jaar de factor 1, het tweede jaar de factor 2 en het derde jaar de factor 3 te geven. Het laatste jaar weegt het zwaarst vanwege het feit dat deze winst de meeste zekerheid biedt omtrent de toekomstige winstverwachtingen. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

oudste jaar	1x	overwinst
middelste jaar	2x	overwinst
jongste jaar	3x	overwinst
	<u>6</u>	(1+2+3=6)

Het totaal van de overwinsten deelt men door zes. Door deze methode krijgt men de gemiddeld gewogen overwinst van de drie jaar voorafgaande aan de inbreng. Dit gemiddelde wordt vermenigvuldigd met de zogenoemde kapitalisatiefactor, welke kan variëren van 1 t/m 8. Het totaal vormt de goodwill.

 Men weegt een aantal factoren af bij het bepalen hoe hoog de kapitalisatiefactor moet zijn. Dit is onder andere afhankelijk van:

- Hoe zakelijk is de goodwill?
- Wat zou bij een overdracht aan derde voor de onderneming worden betaald? Met andere woorden; hoeveel maal de overwinst kan de onderneming worden verkocht?
- Hoe ligt de onderneming in de markt?

 Ook de belastingdienst kijkt streng naar de hoogte van de goodwill. Bij de inbreng van de onderneming in de BV moet de goodwill in overeenstemming met de belastingdienst worden vastgesteld. Wanneer de belastingdienst niet eens is met de hoogte van de goodwill, dan kunnen zij verscheidene informatie opvragen bij de ondernemer om de hoogte van de goodwill te verduidelijken:¹¹

- Langlopende contracten.
- Een opgave van de in de onderneming verrichte activiteiten met daarbij een verhoudingscijfer ten opzichte van de behaalde omzet(ten).
- Overzicht van rekening kapitaal, met uitsplitsing naar privé van de voorafgaande jaren.

¹⁰ Bron: www.vandrielfinance.nl – wat is uw onderneming waard.

¹¹ Deze punten zijn gebaseerd op briefwisselingen met de belastingdienst binnen MDM Administratie B.V. (mijn huidige werkgever)

- Toelichting op de kapitalisatiefactor met behulp van branchedocumentatie.

Goodwillberekening in de praktijk

Dit voorbeeld van een goodwill berekening ontleent zich aan de praktijk en is gebaseerd op werkelijke cijfers. Wegens geheimhoudingsplicht kunnen de namen van betreffende bedrijven niet worden vrijgegeven.

Ik ga uit van de fictieve naam De Praktijk, welke in De Praktijk BV zal worden omgezet. De Praktijk gaat ruisend per 1 september 2008 over in De Praktijk BV.¹²

Goodwillberekening van De Praktijk

	2006	2007	2008	
Eigen vermogen eind	172.662	134.473	41.410	
Bedrijfsresultaat	165.472	161.944	126.561	
Af: rente eigen vermogen (5 %)	8.633-	6.724-	2.071-	
	156.839	155.220	124.491	
Arbeidsbeloning	70.000	70.000	70.000	
Overwinst	86.839	85.220	54.491	
Factor	1	2	3	
	86.839	170.440	163.473	420.752
				6
Gewogen gemiddelde (420.752:6= 70.125))				70.125
Kapitalisatiefactor				1
Goodwill				70.125

Het eigen vermogen en het bedrijfsresultaat zijn ontleend aan de gerealiseerde cijfers over de jaren 2006, 2007 en 2008. De rente over het eigen vermogen is hierbij gesteld op 5%. De overwinsten zijn zoals in vorige paragraaf is genoemd vermenigvuldigd met de factor 1, 2 en 3. Zo komen we op een totaal van € 420.752,-. Deze wordt gedeeld door 6 waarbij men op een gemiddelde komt van € 70.125,-.

 De kapitalisatiefactor is hier vrij laag ingezet vanwege het feit dat bij deze klant de persoonlijke goodwill ook een rol heeft gespeeld, waardoor het niet reëel is een hogere waarde dan 1 te nemen voor de kapitalisatiefactor.

Men zou kunnen concluderen dat het altijd interessant is om een zo hoog mogelijke goodwill te berekenen, aangezien deze aftrekbaar is in de BV. Maar niets is minder waar, want over de goodwill moet via de stakingswinst worden afgerekend. Zie paragraaf 3.3.1.

 De hoogte van de goodwill hangt ook zeer sterk samen met het ondernemingsvermogen en de maximaal te bedingen lijfrente. Zoals in paragraaf 3.1 genoemd is kan ook een gedeelte van de stakingswinst worden omgezet in een te bedingen lijfrente waardoor er niet hoeft te worden afgerekend over de stakingswinst.

¹² De informatie is ontleend aan een inbreng van een eenmanszaak welke door mijn huidige werkgever is gevoerd en begeleid. De klant behoort tot mijn klantenpakket en ik heb ook ondersteunende werkzaamheden verricht voor deze inbreng in een BV.

3.4.3 De berekening van stakingswinst, goodwill en lijfrente

In deze paragraaf kijken we naar het knelpunt van de stakingswinst bij een te bedingen lijfrente bij de inbreng van de eenmanszaak. Geen enkele ondernemer zit te wachten op een hoge stakingswinst waarbij tot 52% belasting moet worden betaald over deze stakingswinst. Om dit euvel te overwinnen kunnen we ervoor kiezen de stakingswinst (of een gedeelte hiervan) om te zetten in een te bedingen lijfrente.

Aan de te bedingen lijfrentes zitten maxima verbonden, te weten: ¹³

Een maximum van € 417.874 geldt:

- Wanneer de ondernemer op het moment van staken 60 jaar of ouder is; of
- Wanneer hij op het moment van de staking voor 45% of meer arbeidsongeschikt is en de lijfrentetermijnen ingaan binnen zes maanden na staking van de onderneming; of
- Bij het beëindigen van de onderneming als gevolg van het overlijden van de ondernemer.

Er geldt een maximum van € 208.942:

- Indien de ondernemer op het moment van staking tussen de 50 en 60 jaar is; of
- Indien de lijfrentetermijnen direct na het afsluiten van de lijfrente ingaan.

Voor de overige gevallen geldt een maximum van € 104.476.

Ik ga verder aan de hand van de case De Praktijk BV om dit knelpunt verder toe te lichten. Voor De Praktijk geldt een maximale lijfrente van € 104.476,-. De (sterk vereenvoudigde) balans van de eenmanszaak van De Praktijk per 1 september is als volgt:

Activa	31-08-2008	Passiva	31-08-2008
Diverse activa	60.254	Kapitaal	9.365
		FOR	32.045
		Kortlopende schulden	18.844
	<u>60.254</u>		<u>60.254</u>

De stakingswinst voor De Praktijk is als volgt:

FOR	32.045
Desinvesteringsbijtelling	200
Goodwill	70.000
	<u>102.245</u>
Stakingsvrijstelling	3.630
Stakingswinst	<u>98.615</u>

Zou er geen lijfrente worden bedongen, dan zou De Praktijk over € 98.615,- moeten afrekenen in de inkomstenbelasting. De goodwill is afgerond naar beneden op gehele duizendtallen en is conform de berekening op pagina 24.

 De omzetting van de stakingswinst in een lijfrente heeft weliswaar als gevolg dat men nu niet hoeft af te rekenen over de stakingswinst, maar de uitkeringen van de lijfrente zijn te zijner tijd wel bij de DGA belast in geval de lijfrente in de eigen BV wordt ondergebracht. Er

¹³ Bron: www.pleinplus.nl

kan ook gekozen worden om de lijfrente bij een verzekeringsmaatschappij onder te brengen, maar het nadeel hiervan is dat gelijk het hele bedrag gestort dient te worden.

De hoogte van de lijfrente

Hoe bepalen we nu de hoogte van de lijfrente? De hoogte van de lijfrente kan in ieder geval nooit boven het bedrag van de stakingswinst uitkomen. We moeten hiervoor de openingsbalans voor de BV opstellen. Aangezien activa en passiva in balans moeten zijn blijft er op de plek van het vraagteken maar één getal mogelijk.

De openingsbalans van De Praktijk BV per 1 september 2008:

Activa	01-09-2008	Passiva	01-09-2008
Diverse vlottende activa	60.254	Aandelenkapitaal	18.000
Goodwill	70.000	Lijfrente	??
		Kortlopende schulden	18.844
	<u>130.254</u>		<u>130.254</u>

 De maximale lijfrente die mogelijk is met het ondernemingsvermogen is € 93.410,-. Dit is in deze opstelling het maximaal haalbare wegens een tekort aan vermogen.

De stakingswinst wordt dan als volgt:

FOR	32.045
Desinvesteringsbijtelling	200
Goodwill	70.000
	<u>102.245</u>
Stakingsvrijstelling	3.630
Stakingswinst	98.615
Af: lijfrente	93.410
	<u>5.205</u>

Ook in dit geval moet er nog worden afgerekend over € 5.205,-.

De stakingswinst naar nihil brengen

Hoe krijgen we nu de stakingswinst naar nihil, waarbij de ondernemer niet hoeft af te rekenen over de stakingswinst?

Onder de kortlopende schulden zit een omzetbelastingsschuld van 13.000,-. We kunnen ervoor kiezen deze niet in te brengen in de BV, wat inhoudt dat deze schuld vanuit privé moet worden betaald in plaats van uit de op te richten BV. Er wordt op deze manier meer vermogen gecreëerd waardoor de stakingswinst op nihil uitkomt. Voor het verschil tussen de € 13.000,- en de € 5.205,- wordt de DGA gecrediteerd.

De nieuwe openingsbalans ziet er als volgt uit:

Activa	01-09-2008	Passiva	01-09-2008
Diverse vlottende activa	60.254	Aandelenkapitaal	18.000
Goodwill	70.000	Lijfrente	98.615
		Kortlopende schulden	5.844
		R/C DGA	7.795
	<u>130.254</u>		<u>130.254</u>

De nieuwe stakingswinst wordt in dit geval nihil:

FOR	32.045
Desinvesteringsbijtelling	200
Goodwill	70.000
	102.245
Stakingsvrijstelling	3.630
Stakingswinst	98.615
Af: lijfrente	98.615
	-

In de nog nieuw op te richten BV wordt door deze constructie een rekening courant schuld gecreëerd aan de DGA van € 7.795,-.

Goodwill wordt door belastingdienst anders gezien

De belastingdienst gaat niet altijd akkoord met de hoogte van de goodwill die is berekend.

 Vanuit de onderneming gezien moeten we naar een dusdanige hoogte van de goodwill streven dat de stakingswinst op nihil uitkomt en dat de lijfrente zo hoog mogelijk is.

Toch kan de belastingdienst roet in het eten gooien door niet akkoord te gaan met de goodwillberekening. In geval van De Praktijk BV was de goodwill berekend op € 70.000,- en gaan we uit van het feit dat de belastingdienst deze heeft goedgekeurd. Het kan echter ook voorkomen dat de belastingdienst ervan overtuigd is dat er een andere kapitalisatiefactor moet worden gebruikt. Redenen hiervoor kunnen zijn dat de belastingdienst van mening is dat de zakelijke goodwill veel hoger is en deze in die branche ook hoger wordt geacht.

Als de belastingdienst van mening is dat de kapitalisatiefactor 2 is dan zou de goodwill op € 140.000,- komen.

FOR	32.045
Desinvesteringsbijtelling	200
Goodwill	140.000
	172.245
Stakingsvrijstelling	3.630
Stakingswinst	168.615
Af: lijfrente	104.476
	64.139

Het gevolg hiervan is dat de stakingswinst op € 64.139,- uitkomt. Aangezien deze stakingswinst bij de belastbare winst van het stakingsjaar moet worden opgeteld, betekent dit dat er 52% belasting over betaald moet worden. Dit is voor een ondernemer geen leuke uitkomst.

Wat is nu de optie in geval dit voorkomt? Men kan er uiteraard voor kiezen over de stakingswinst belasting te betalen, maar er kan ook worden gekozen niet ruisend over te gaan, maar geruisloos. In dat geval hoeft er niet over de € 64.319 te worden afgerekend.

 Aanbeveling

Het is in dit geval raadzaam een regel op te nemen in de intentieverklaring (zie paragraaf 3.2) waarin wordt aangegeven dat in geval de belastingdienst die goodwill van € 70.000,- niet goedkeurt, er gekozen wordt voor een geruisloze inbreng.

3.5 De geruisloze inbreng

In paragraaf 3.1 heb ik reeds de geruisloze inbreng genoemd. Geruisloze inbreng wil zeggen zonder belastingheffing. De belastingclaim wordt doorgeschoven naar de nieuw op te richten BV. Voorwaarden voor de geruisloze inbreng is dat de boekwaarden van de onderneming worden opgenomen in de balans van de nieuwe BV en tevens dienen dezelfde winstberekenningsregels te worden toegepast.¹⁴

Bij de ruisende inbreng worden de werkelijke waarden van de balansposten opgenomen in de balans van de nieuwe BV, maar bij de geruisloze inbreng niet. Hier worden de activa en passiva niet geherwaardeerd en blijven de boekwaarden van de balansposten gehandhaafd.

Bij de geruisloze inbreng vindt er geen staking plaats, dus eigenlijk spreken we eerder van een juridische wijziging van de ondernemingsvorm. De eenmanszaak wordt een BV.

Geen stakingswinst

In geval van de geruisloze inbreng bestaat er geen stakingswinst zoals deze bestaat bij de ruisende inbreng. Echter moet men er wel rekening houden dat de FOR niet kan worden doorgeschoven naar de BV aangezien de FOR enkel van toepassing is voor IB ondernemers. De FOR valt dus vrij en op deze FOR mag wel de stakingsaftrek worden toegepast. Het restant mag net als bij de ruisende inbreng worden omgezet in een lijfrente welke kan worden ondergebracht in de eigen BV, dan wel bij een verzekeringsmaatschappij.

Als men besluit bepaalde activa niet in te brengen in de nieuwe BV en deze activa naar privé wordt overgeheveld, dan moet ook over de meerwaarde (stille reserve) worden afgerekend.

3.5.1 De wettelijke eisen en voorwaarden voor de geruisloze inbreng

Aan de geruisloze inbreng zijn een groot aantal eisen en voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Deze worden in deze paragraaf behandeld.

Inbreng van een onderneming

De onderneming die wordt ingebracht moet een echte onderneming zijn. De inbreng van bijvoorbeeld een verhuurde onderneming is niet mogelijk. Tussen het overgangstijdstip en de inbreng mag wel een deel van de onderneming aan een derde verkocht worden en tevens mogen er bezittingen worden overgeheveld aan privé, mits deze samen niet een (zelfstandig deel van een) onderneming vormen.

Inbreng in een nieuw op te richten BV

In deze scriptie ga ik ervan uit dat de inbreng van de onderneming in een nieuw op te richten BV zal plaatsvinden. Een geruisloze inbreng in een bestaande BV is echter ook mogelijk wanneer op het overgangstijdstip de BV al bestaat en de activiteiten vergelijkbaar zijn met de in te brengen onderneming. De inbreng van de BV in een bestaande BV zal niet worden behandeld in deze scriptie. Ik ga enkel in op de geruisloze inbreng in een nieuw op te richten BV.

Besluit men in te brengen in een nieuwe BV, dan is echter een wijziging in de aard van de onderneming mogelijk.

---

¹⁴ Bron: Kluwer belastingwijzers 33; fiscale faciliteiten voor ondernemers

Voor de geruisloze inbreng zijn een aantal standaard voorwaarden waaraan elke inbreng moet worden voldaan.¹⁵ De standaardvoorwaarden zijn:

- Omzetting of inbreng mag niet gericht zijn op liquidatie of overdracht
- Inbreng tegen fiscale boekwaarden omgezette onderneming
- Creditering voor inkomstenbelasting en afrondingscreditering
- Plaatsing van volgestorte aandelen
- Vaststellen verkrijgingsprijs
- Inbreng tijdstip
- Formele eisen

Omzetting of inbreng mag niet gericht zijn op liquidatie of overdracht

Het is niet de bedoeling van de geruisloze inbreng wordt toegepast om daarna de BV te liquideren of te verkopen. De aandelen mogen in de eerste drie jaar niet worden verkocht. Wordt dit toch gedaan, dan dient er aan de belastingdienst bewezen te worden dat er geen deel wordt uitgemaakt van “het geheel van rechtshandelingen gericht op liquidatie of overdracht”. Slaagt u als ondernemer hier niet in, dan dient er alsnog over een stakingswinst te worden afgerekend zoals deze in paragraaf 3.4.1 berekend is.

Inbreng tegen fiscale boekwaarden omgezette onderneming

De openingsbalans in de nieuwe BV moet de bezittingen en schulden hetzelfde waarderen als de slotbalans van de eenmanszaak.

 Er dient een vennootschapslatentie van 20% te worden opgenomen voor in de toekomst te betalen vennootschapsbelasting. Deze toekomstige belastingschuld komt voort uit de meerwaarde van de activa, eventuele goodwill en fiscale reserves. Het is in feite een toekomstige inkomstenbelastingenschuld berekend net als de stakingswinst maar deze is omgezet in een vennootschapsbelastingschuld.

Creditering van inkomstenbelasting en afrondingscreditering

Het aandelenkapitaal in de nieuwe BV moet zoveel mogelijk overeenkomen met het kapitaal van ingebrachte eenmanszaak. De ondernemer mag worden gecrediteerd voor de inkomstenbelasting die hij op het moment van inbreng verschuldigd is, ook al zijn hiervoor al aanslagen opgelegd.

Daarnaast bestaat ook nog een afrondingscreditering van 5% van het aandelenkapitaal met een maximum van € 25.000,-. De totale creditering van de inkomstenbelasting en de afronding vormt een rekening courant schuld met de DGA.

Plaatsing van volgestorte aandelen

De ondernemer moet bij oprichting voor 100% in het geplaatste en volgestorte aandelenkapitaal deelnemen. Na oprichting mogen wel aandelen aan derden worden uitgereikt.

---

¹⁵ Bron: www.pleinplus.nl

Vaststellen verkrijgingsprijs

Bij de inbreng wordt de verkrijgingsprijs van de aandelen door de belastingdienst bepaald. Deze prijs is gelijk aan de boekwaarde van de ingebrachte eenmanszaak. Als u als ondernemer niet eens bent met deze beslissing kunt u binnen zes weken bezwaar aantekenen.

Inbreng tijdstip

Binnen vijftien maanden na inbreng moet de BV zijn opgericht.

Formele eisen

De BV moet de standaardvoorwaarden schriftelijk aanvaarden. Bij het verzoek om toepassing van geruisloze inbreng moet de belastingplichtige de volgende stukken overleggen ¹⁶:

- De geregistreerde intentieverklaring. (of kopie van de oprichtingsakte van de holding en werk BV als deze reeds bestaat)
- De fiscale eindbalans van de in te brengen onderneming evenals de winst- en verliesrekening van de in te brengen onderneming over het jaar dat voorafgaat aan het overgangstijdstip.
- Een gespecificeerde berekening van het te plaatsen aandelenkapitaal
- De fiscale en de (concept) commerciële openingsbalans van de BV.

De belastingdienst zal op basis van bovenstaande punten een beslissing nemen voor de goedkeuring van de geruisloze inbreng.

3.5.2 De berekening van het aandelenkapitaal

Een belangrijk aspect alvorens de inbreng daadwerkelijk plaatsvindt, is de berekening van het aandelenkapitaal. Deze berekening behoort namelijk tot de formele eisen zoals gesteld in paragraaf 3.5.1. De belastingdienst dient haar goedkeuring te geven omtrent de berekening van het aandelenkapitaal.

 Voor de omvang van het nominaal geplaatste aandelenkapitaal wordt uitgegaan van de fiscale eindbalans van de eenmanszaak. Volstorting van de uitgegeven aandelen is verplicht, het is echter ook toegestaan om agioreserve te boeken. Tegenover de inbreng hoeft dus niet volledig aandelenkapitaal te staan. Zoals eerder vermeld mogen aandelen niet bij derden worden geplaatst.

De berekening van het aandelenkapitaal verloopt via drie stappen:

1. De berekening van de commerciële waarde van de onderneming
2. De berekening van de afrondingscreditering
3. De bepaling van het aandelenkapitaal

---

¹⁶ Bron: Kluwer belastingwijzer 33; fiscale faciliteiten voor ondernemers

De berekening van de commerciële waarde van de onderneming

De berekening van de commerciële waarde gaat uit van het fiscaal vermogen van de ingebrachte onderneming plus de commerciële herwaardering. Het fiscaal vermogen kunnen we vinden door op de fiscale boekwaarden van de bezittingen de fiscale boekwaarde van de schulden in mindering te brengen. Hiervoor kunnen we ook volstaan met het kapitaal.

Bovenop dit fiscaal vermogen komt een commerciële herwaardering. Deze herwaardering gaat uit van de meerwaarde van de activa, goodwill en fiscale reserves. Op de totale herwaardering wordt een vennootschapslatentie van 20% in mindering gebracht.

 De berekening van de goodwill verloopt op dezelfde wijze als bij de ruisende inbreng.

 Anders dan bij de ruisende inbreng, waarbij de FOR wordt gerekend tot de fiscale reserves om tot de stakingswinst te komen, wordt bij de berekening van de commerciële herwaardering de FOR niet gerekend tot de fiscale reserve.

De berekening is als volgt:

Fiscaal vermogen
+
Commerciële herwaardering
-
20% Vennootschapslatentie van de commerciële herwaardering

Berekening van de afrondingscreditering

Voor de berekening van de afrondingscreditering gaan we uit van de commerciële waarde van de onderneming. Op de commerciële waarde wordt de schuld aan inkomstenbelasting in mindering gebracht en de hoogte van de te bedingen lijfrente.

 Voor het bedrag van de inkomstenbelasting kan men uitgaan van de schuld die men moet betalen tot aan het overgangstijdstip. Het doet er niet toe of er al aanslagen zijn opgelegd of niet. Men kan het bedrag van de inkomstenbelastingsschuld dus zelf berekenen of schatten.

De berekening is als volgt:

Commerciële waarde
-
Schuld inkomstenbelasting
-
Te bedingen lijfrente

De uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met 5/105 deel en hierop kan men nog de stakingsaftrek toepassen van € 3.630,-.

De bepaling van het aandelenkapitaal

In deze laatste stap komen we tot de hoogte van het aandelenkapitaal. De commerciële waarde wordt verminderd met de schuld aan inkomstenbelasting, de afrondingscreditering en de commerciële herwaardering.

De berekening is als volgt:

Commerciële waarde	-
Schuld inkomstenbelasting	-
Afrondingscreditering	-
Commerciële herwaardering	

3.5.3 Praktijkvoorbeeld geruisloze inbreng

In deze paragraaf kijken we nog naar een voorbeeld uit de praktijk, waarbij uiteindelijk niet is gekozen voor de ruisende maar de geruisloze inbreng. De belastingdienst was het niet eens met de goodwillberekening en corrigeerde deze. Hierdoor ontstaat een dusdanig hoge stakingswinst, waardoor ruisende inbreng niet meer interessant is.

Voor een bestaande onderneming was de goodwillberekening als volgt:

	2005	2006	2007	
Eigen vermogen eind	3.971	184.430	214.851	
Bedrijfsresultaat	82.360	273.862	279.213	
Af: rente eigen vermogen (5 %)	199	9.222	10.743	
	<u>82.829</u>	<u>264.641</u>	<u>268.470</u>	
Arbeidsbeloning	100.000	100.000	100.000	
Overwinst	<u>-17.171</u>	<u>164.641</u>	<u>168.470</u>	
Factor	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	
	-17.171	170.441	163.472	315.940
Gewogen gemiddelde				105.313
Kapitalisatiefactor				1
Goodwill				105.313

De belastingdienst ging niet akkoord met deze berekening, wat niet verwonderlijk was. Zoals men kan zien is de goodwill berekend op een bedrag van € 105.313,-. Dit bedrag ligt net boven de maximaal te bedingen lijfrente van € 104. 476,-. Hierdoor zou de stakingswinst bijna nihil bedragen, wat voor de ondernemer het meest gunstige verhaal is.

 De bepaling van de hoogte van de goodwill is altijd het spelen van een spelletje met de belastingdienst. Zo is elk jaar gesteld op een factor 1, wat normaal gesproken een verdeling krijgt van een factor 1 voor het oudste jaar, 2 voor het middelste jaar en 3 voor het jongste jaar. Ook de arbeidsbeloning is zeer hoog ingezet op € 100.000,-.

 Hoe hoog moet de arbeidsbeloning eigenlijk zijn? Deze moet geacht worden een bepaald bedrag te zijn wat elders met invulling van die functie verdiend zou kunnen worden. Het gaat in feite om een marktconforme beloning die past bij de functie die de DGA gaat vervullen. Met de hoogte van de arbeidsbeloning kan ook gespeeld worden om de goodwill te berekenen. In het praktijkvoorbeeld is gewoon geprobeerd de goodwill dusdanig te berekenen dat deze de hoogte van de maximale te bedingen lijfrente bereikt.

De factoren arbeidsbeloning, de kapitalisatiefactor en de factor waarmee elk jaar een bepaalde waarde krijgt toegekend, zijn factoren waarmee men kan bepalen hoe hoog de goodwill wordt.

 Met de hoogte van de goodwill moet men ook geluk hebben, iedere inspecteur van de belastingdienst kan weer anders oordelen. Het berekenen van de meest gunstige goodwill, waarbij de stakingwinst nihil wordt en waarbij de lijfrente zo hoog mogelijk is, moet altijd geprobeerd worden te bereiken. Het kan zomaar zijn dat de inspecteur het wel goedkeurt en dan zit men natuurlijk goed.

De belastingdienst oordeelde anders

In bovenstaande goodwillberekening op pagina 33 oordeelde de belastingdienst echter anders. Het jaar 2005 kreeg een factor nul toegekend (vanwege een negatief resultaat), 2006 een factor 1 en 2007 een factor 2. De arbeidsbeloning werd wel gehandhaafd op €100.000,-. De gemiddeld gewogen overwinst kwam hierdoor een stuk hoger uit, namelijk € 264.385 (in plaats van de eerdere € 105.313,-). Tevens werd er niet een kapitalisatiefactor van 1 gebruikt maar van 1,5. De goodwill kwam hierdoor op een kleine € 400.000,-. Afgerond naar beneden is deze op € 350.000,- gesteld.

Redenen hiervoor waren aannemelijk hoge winsten voor komende jaren en de inmiddels opgebouwde klantenkring.

 Een belangrijk punt is dus ook het overgangstijdstip. In dit geval was het beter geweest de inbreng een jaar eerder te doen, gezien de resultaten van de onderneming. De kans dat de belastingdienst dan de goodwill hoger zou hebben vastgesteld, was een stuk kleiner geweest. Het was dan aannemelijker geweest een lagere waarde voor de goodwill te hebben.

De stakingswinst werd hierdoor dusdanig hoog, dat over een groot bedrag moest worden afgerekend, wat neer zou komen op een ruime € 100.000,- aan de betalen inkomstenbelasting over deze stakingswinst. Ruisende inbreng is in dit geval dus geen optie. De inbreng wordt dan geruisloos.

De feitelijke geruisloze inbreng

De (vereenvoudigde) fiscale eindbalans van de eenmanszaak is als volgt:

Activa	31-12-2007	Passiva	31-12-2007
Vaste activa	13.998	Kapitaal	378.655
Vlottende activa inclusief liquide middelen	488.117	FOR	22.277
		Kortlopende schulden	101.183
	<u>502.115</u>		<u>502.115</u>

De berekening van het aandelenkapitaal volgens de drie stappen:

Stap 1: De commerciële waarde

Kapitaal	378.655
Commerciële herwaardering	<u>280.000</u>
Commerciële waarde	<u>658.655</u>

Het fiscale vermogen is gelijk aan het balanskapitaal van € 378.655,-. De commerciële herwaardering is de goodwill van € 350.000,- minus 20% vennootschapslatentie van € 70.000,-.

Stap 2: De afrondingscreditering

Commerciële waarde	658.655
Af: inkomstenbelastingsschuld	290.702
Af: te bedingen lijfrente	<u>22.277</u>
	345.676
5/105 deel van 345.676	16.461
Af: stakingsaftrek	<u>3.630</u>
	<u>12.831</u>

De hoogte van de bedingen lijfrente is gelijk aan de hoogte van de FOR.
De totale DGA creditering (via rekening courant) bedraagt € 290.702 plus € 16.461 = € 307.163,-.

Stap 3: De bepaling van het aandelenkapitaal

Commerciële waarde	658.655
Af: inkomstenbelastingsschuld	290.702
Af: afrondingscreditering	12.830
Af: commerciële herwaardering	<u>280.000</u>
	<u>75.122</u>

De verdeling van het aandelenkapitaal is € 18.000,- in aandelenkapitaal en € 57.122,- in agioreserve.

De fiscale openingsbalans van de BV wordt per 1 januari 2008:

Activa	01-01-2008	Passiva	01-01-2008
Vaste activa	13.998	Aandelenkapitaal	18.000
		Agio	57.122
Vlottende activa inclusief liquide middelen	488.117	Lijfrente	18.647
		Kortlopende schulden	101.183
		RC DGA	307.163
	<u>502.115</u>		<u>502.115</u>

De lijfrente in de balans bedraagt € 22.277,- minus € 3.630,- (stakingsaftrek) = € 18.647,-. De rekening courant met de DGA bedraagt € 307.163,-. Zie hiervoor ook stap 2.

Commerciële balans

 Commercieel gezien bestaat de post goodwill wel. Fiscaal gezien niet. De post goodwill kan commercieel (bedrijfseconomisch) gezien worden afgeschreven in 10 jaar. Hierdoor wordt het bedrijfseconomisch resultaat met de jaarlijkse afschrijvingen verminderd. Fiscaal gezien echter moet er jaarlijks een correctie worden gedaan op het bedrijfseconomisch resultaat, omdat de afschrijving goodwill fiscaal gezien niet is toegestaan wanneer men geruisloos is overgegaan.

Bij de ruisende inbreng is dus de goodwill wel fiscaal aftrekbaar en dient het bedrijfseconomisch resultaat niet te worden gecorrigeerd.

3.5.4 Voor en nadelen van beide inbreng varianten

Na we beide inbreng varianten uitvoerig hebben besproken is het interessant stil te staan bij de vergelijking van beide varianten. Bij de vergelijking som ik de belangrijkste voor- en nadelen op van beide varianten:

- Een groot voordeel van de ruisende inbreng is dat de inbreng van de activa tegen werkelijke waarden moet verlopen. Hierdoor wordt de activa met een hogere waarde op de balans geactiveerd. Bij geruisloos nemen we gewoon de boekwaarden van de activa over. Het voordeel van de activering van de hogere waarde is dat men hierdoor jaarlijks meer kan afschrijven, waardoor men minder vennootschapsbelasting hoeft te betalen. Er wordt immers een grotere post afschrijvingskosten van de winst afgetrokken. Bij de geruisloze inbreng heeft men niet het voordeel van hogere afschrijvingskosten
- Bij de ruisende inbreng wordt een extra post goodwill op de balans geactiveerd. Ook deze post bestaat niet bij de geruisloze inbreng. Althans niet fiscaal. Bij de geruisloze inbreng bestaat er bedrijfseconomisch gezien wel een post goodwill en kan men deze ook afschrijven, maar in het fiscaal resultaat moet deze weer gecorrigeerd worden. Bij de ruisende inbreng bestaat de goodwill fiscaal gezien wel en mag de goodwill in tien jaar worden afgeschreven. In ons praktijkvoorbeeld van een goodwill van € 70.000,- mag men dus tien jaar lang elk jaar € 7.000,- van de winst aftrekken. Bij een belastingtarief van 20% bespaart dit al jaarlijks 20% van € 7.000,- = € 1.400,- aan belasting.
- Bij de ruisende inbreng bestaat er een recht op investeringsaftrek welke bij de geruisloze inbreng niet bestaat.
- Een groot nadeel van de ruisende inbreng is de afrekening over de stakingswinst. Weliswaar kan men dit (gedeeltelijk) voorkomen door de stakingswinst om te zetten in een lijfrente zoals ik paragraaf 3.4.3 heb laten zien, maar niet altijd zijn de omstandigheden even gunstig. De belastingdienst kan roet in het eten gooien.

- De geruisloze inbreng kent de stakingswinst niet. Er hoeft enkel te worden afgerekend over meerwaarden van de activa wanneer deze naar privé gaan en de vrijval van de FOR wordt belast. Ook bij geruisloze inbreng bestaat echter de mogelijkheid de FOR om te zetten in een lijfrente.
- De stakingsaftrek mag bij de geruisloze inbreng enkel worden gebruikt wanneer de FOR wordt omgezet in een lijfrente. Bij de ruisende inbreng mag de stakingsaftrek altijd worden gebruikt (mits deze nog nooit is gebruikt en de gehele onderneming wordt ingebracht).
- Bij beide inbrengvarianten moet men er rekening mee houden dat ondanks het feit dat er niet afgerekend hoeft te worden over de FOR, wanneer deze is omgezet in een lijfrente, dat de toekomstige uitkeringen van de lijfrente wel belast zijn wanneer de eigen BV of verzekeringsmaatschappij gaat uitkeren.

4. Conclusie en aanbevelingen

4.1 Beantwoording probleemstelling

De probleemstelling van deze scriptie is de analyse van de knel- en aandachtspunten. Kijkt men in hoofdstuk 3 naar de uitroeptekens dan zijn er meerdere punten die de aandacht vereisen. Deze aandachtspunten zijn weliswaar van groot belang maar kunnen een ruisende dan wel geruisloze inbreng niet in de weg staan. Zo zijn de belangrijkste voor- en nadelen in paragraaf 3.5.4 naar voren gebracht en zijn dit ook de aandachtspunten waarbij men stil moet staan.

Ook benoem ik in de inleiding de vraag wanneer we nu ruisend of geruisloos moeten overgaan. Deze vraag is altijd van belang en zal elke ondernemer interesseren. Uit mijn onderzoek kan ik concluderen dat de ruisende inbreng meer voordelen heeft dan de geruisloze inbreng. Het grootste voordeel schuilt in de afschrijvingskosten van de balanspost goodwill welke bij de ruisende inbreng mag worden geactiveerd. Deze zorgt voor een extra kostenpost waardoor men jaarlijks kan besparen op de te betalen belasting. Bij de geruisloze inbreng bestaat de post goodwill niet en hierdoor kom ik tot de conclusie dat er in ieder geval altijd getracht moet worden de eenmanszaak via de ruisende variant in te brengen in een BV.

In het grootste voordeel van de ruisende inbreng, namelijk de goodwill, schuilt ook direct het grootste knelpunt van de gehele inbreng van de eenmanszaak in een BV. De hoogte van de goodwill moet namelijk worden goedgekeurd door de belastingdienst.

De goodwill moet altijd dusdanig worden berekend dat de stakingswinst nihil wordt en de lijfrente maximaal. De belastingdienst kent dit spelletje en zal daar altijd voor waken. Bij de berekening van de goodwill is het van belang goed te kijken naar de arbeidsbeloning en de factor die aan elk jaar wordt toegekend om zo tot een gewogen gemiddelde overwinst te komen. Ook de kapitalisatiefactor verdient de aandacht en vereist nauwkeurige vaststelling. Het verdient de aanbeveling de goodwillberekening goed te onderbouwen door middel van branche-informatie die de waarde van de onderneming onderbouwen, waardoor de goodwill de juiste waarde weerspiegelt van de toekomstig te verwachten winsten.

Keurt de belastingdienst de goodwill niet goed, dan heeft de ruisende inbreng weinig kans van slagen. Dit is het geval wanneer de goodwill door de belastingdienst hoger wordt vastgesteld, waardoor over een (hoge) stakingswinst moet worden afgerekend. Hier rest dan geen andere keuze dan geruisloos over te gaan, waarbij geen afrekening bestaat over een (te hoge) stakingswinst.

Het kan ook voorkomen dat de belastingdienst niet akkoord gaat met de hoogte van de goodwill en deze naar beneden bijstelt. De belastingdienst zal beweren dat er te veel persoonlijke goodwill in het spel is. Dit komt vaak voor bij eenmanszaken waarbij de kennis enkel bij de ondernemer zelf ligt en deze ondernemer bijvoorbeeld een adviesfunctie heeft. In het geval dat de goodwill naar beneden wordt bijgesteld kan men nog steeds ruisend overgaan, alleen wordt hierdoor de te bedingen lijfrente lager, maar dit vormt verder geen problemen.

Een tweede belangrijk knelpunt is het moment van overgang. Uit het praktijkvoorbeeld kwam naar voren dat er beter gekozen had kunnen worden om de inbreng een jaar eerder te laten verlopen. Wanneer men dus komende jaren hoge winsten verwacht (door eventueel bestaande langlopende contracten), wacht dan niet te lang met inbrengen. De kans dat de belastingdienst de goodwill hoog vaststelt is dan veel groter. Dit is wel van toepassing wanneer men kan spreken van zakelijke goodwill. Dus als er een grote klantenkring bestaat, het product dat men verkoopt veel (maatschappelijke) waarde heeft en er (veel) personeel in dienst is.

Tot slot kan ik zeggen dat de goodwill en het overgangstijdstip de twee belangrijkste knelpunten zijn waarmee men rekening dient te houden als men ruisend wil overgaan.

4.2 Aanbevelingen inzake de keuze om de BV op te richten

Alvorens u als ondernemer naar de BV wilt overstappen, moet u deze stap wel overwogen nemen en uw accountant kan u hierbij van dienst zijn. Informeer u goed of u daadwerkelijk wilt overstappen. De motieven genoemd in hoofdstuk 2 voor de overstap naar de BV kunnen u helpen bij deze beslissing.

Verwacht u dat uw winsten komende jaren hoger uitkomen dan het omslagpunt van € 140.000,-, zie paragraaf 2.2, dan is het tijd om actie te ondernemen. Vanaf dit omslagpunt wordt de BV echt interessant en kan het u jaarlijks geld besparen.

Literatuuropgave

Literatuur:

Doornebal, J., Van BV naar eenmanszaak, tweede druk, Deventer 1999.
Feien, E. e.a., Snel afstuderen; stap voor stap naar een geslaagde scriptie, Bussum 2007
Jehae, P. e.a., Werken met een besloten vennootschap, zesde druk, Helmond 2008
Lips, R. e.a., Fiscale faciliteiten voor ondernemers, tweede druk, Deventer 2003
Meijer, R.J., De financiële planning van de DGA, zesde druk, oktober 2005
Wasch, E., BV!? Waarom, wanneer?, Kluwer belastingwijzers, zeventiende herziene druk, Deventer 2007
VRB Belastingadviseurs, Optimaal fiscaal ondernemen, gecombineerde uitgave van VRB belastingadviseurs, De Bvspecialist en De Startersspecialist, Utrecht

Interviews:

De Man, M.R., Directeur MDM Administratie BV., interview inzake ruisende en geruisloze inbreng.

Websites:

www.anotaris.nl
www.businesscompleteet.nl
www.bvspecialist.nl
www.holdingstructuur.nl
www.pleinplus.nl
www.rabobank.nl
www.senternovem.nl
www.vandrielfinance.nl

Bijlagen

Bijlage I: GROEIFACILITEIT SENTERNOVEM in het kort

I KENMERKEN GARANTIEKAPITAAL GROEIFACILITEIT

- Achtergestelde lening (wel of niet converteerbaar) of aandelenkapitaal;
  - De Staat garandeert 50% van een maximaal uitstaand risicokapitaal ad EUR 5 miljoen per MKB onderneming (groep). Kapitaal dat met Groeifaciliteit en met Regeling Seed Capital¹⁷ aan MKB is verstrekt, mag samen niet meer zijn dan EUR 5 mln;
  - Kapitaalverstreking door toegelaten banken en participatiemaatschappijen, zie voor overzicht: www.groeifaciliteit.nl bij 'Lijst financiers';
  - Jaarlijkse premie:
    - * AGL (niet converteerbaar): 2,5% over gegarandeerde deel uitstaand kapitaal;
    - * Aandelenkapitaal: 3% over gegarandeerd deel verstrekt kapitaal;
    - * Aandelenkapitaal+AGL: 3% over gegarandeerd deel kapitaal
  - Achterstelling.
    - * Achtergesteld op concurrente crediteuren & meedelen met overig achtergesteld kapitaal. Geen andere zekerheden dan persoonlijke borgstelling aandeelhouder. Let wel: vestiging van deze zekerheden is niet verplicht;
    - * Bij financiering MBO/MBI: achterstellingclausule is niet verplicht. Geen andere zekerheden dan persoonlijke borgstelling aandeelhouder en verpanding aandelen dochtermaatschappij. Vestiging van deze zekerheden is niet verplicht;
    - * Bank / participatiemaatschappij heeft in de akte van geldlening afstand gedaan van alle rechten tot verrekening van de niet vervallen aflossingen.
  - Geen afwijkende financieringsconstructies die een bovenmatig risico voor de staat veroorzaken;
  - Eenmalig kan zonder toestemming SenterNovem uitsel op aflossingsschema (van maximaal 1 jaar) worden verleend, daarna alleen na goedkeuring van de Staat;
  - Provisieafdracht verplicht voor periode van minimaal 6 jaar. Bij een AGL is de minimale afdracht gebaseerd op een lineaire afbouw in 6 jaar;
  - Verplichting provisieafdracht vervalt in volgende situaties:
    - * verlies op gegarandeerde financiering is (voorlopig) gedeclareerd, gevolgd door uitbetaling;
    - * bij SenterNovem goedkeuring is verkregen voor kwijtschelding provisieafdracht. Een dergelijk verzoek wordt onder omstandigheden gehonoreerd als dit tot verliesbeperking van betrokken partijen leidt;
  - Bij een exit binnen zes jaar, wordt de nog verschuldigde provisie direct verrekend;
  - Geen vervreemding van aandelen gedurende de eerste 2 jaar van kapitaalverstreking.
  - Bij vervreemding aan betrokken partijen dient taxatie door 2 onafhankelijke partijen plaats te vinden
-
- 17 Seed Capital wordt verstrekt vanuit de SEED fondsen. Deze fondsen worden 50% gefund door TechnoPartner / Ministerie van Economische Zaken, en bedoeld ter financiering van technostarters.

II DOELGROEP

Algemene criteria:

- Nederlandse MKB bedrijven:
  - * tot 250 FTE. Voor toepassing van criteria (maximale omzet van EUR 50 mln of maximaal balanstotaal van 43 mln), zie MKB-toets op www.groeifaciliteit.nl;
  - * in Nederland gevestigd & bedrijfsactiviteiten in Nederland substantieel;
  - * alle aandeelhouders / deelnemingen vanaf belang 25% tellen in beginsel mee (zie toelichting bij MKB-toets);
- Redelijke rentabiliteits- en continuïteitsperspectieven;
- Niet ter vervanging van eerder verstrekte financiering (fresh money). Tenzij er sprake is van een herfinanciering in het kader van een bedrijfsovername ;
- Geen bovenmatige kapitaalonttrekkingen in de laatste 12 maanden;
- Alleen voor financiering eigen bedrijfsactiviteiten en –overnames;

Uitgesloten sectoren MKB:

- landbouw, visserij en aquacultuur, m.u.v. toelevering en dienstverlening;
- onroerend goed, m.u.v. bemiddeling;
- de financiële sector voor zover de MKB-ondernemer het bank-, verzekerings- of beleggingsbedrijf uitoefent, of een participatiemaatschappij heeft;
- de gezondheidszorg, voor zover de onderneming een aanbieder is als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet marktordening gezondheidszorg.

III BANKEN / PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJEN GROEIFACILITEIT

Toelatingscriteria banken / participatiemaatschappijen:

- Kredietinstelling of participatiemaatschappij (geen Regeling Seed Capital fondsen);
- Vereisten:
  - * Participatiemaatschappij: vennootschap ingericht naar Nederlands recht of recht van andere EU-Lidstaat; beleid (mede) gericht op financieren MKB. Indien participatiemaatschappij is te kwalificeren als beleggings- of effecteninstelling, geldt er een vergunningsplicht;
  - * Kredietinstelling: algemene, spaar- en hypotheekbanken die een DNB-vergunning hebben, incl. banken met een vergunning afgegeven door een andere EU-Lidstaat;
  - * Actief en winstgericht beleid t.a.v. verstrekken, beheren en vervreemden, waarbij rekening gehouden wordt met belang van de Staat;
  - * Voldoende deskundigheid om taken uit te voeren;
  - * Betrouwbaarheid / integriteit / onafhankelijkheid voldoende gewaarborgd bij verstrekken, beheren en vervreemden;
  - * Voldoende financiële draagkracht en stabiliteit;
- Met gebruik van vastgesteld formulier (verkrigbaar bij SenterNovem) indienen van een aanvraag garantieovereenkomst bij SenterNovem;
- Adviescommissie Groeifaciliteit adviseert de minister over afgifte beschikking, minister besluit binnen 13 weken na ontvangst aanvraag;
- Garantieovereenkomst dient binnen twee maanden na afgifte beschikking gesloten te worden.

IV REGELS / PROCEDURES VOOR BANK / PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ

Aanvraag quotum door bank / participatiemaatschappij:

- Quotum kan met vastgesteld formulier (verkrijgbaar bij SenterNovem) aangevraagd worden bij SenterNovem;
- Eerste quotumaanvraag kan gelijktijdig met aanvraag garantieovereenkomst ingediend worden;
- Bank / participatiemaatschappij is voor gereserveerd quotum een provisie verschuldigd ad 1%;
- Het gereserveerde quotum blijft twee jaar beschikbaar voor verstreking van financieringen;
- Totaal garantiequotum 2006 bedraagt EUR 85 miljoen, in 2007 bedraagt het quotum EUR 119 miljoen;
- Minimale quotumaanvraag EUR 500.000;
- Binnen 6 weken na ontvangst aanvraag besluit minister over quotumreservering.

Verstreking garantiekapitaal door bank / participatiemaatschappij:

- Indiening financieringsvoorstel door bank / participatiemaatschappij bij SenterNovem met ingevuld standaard formulier plus vereiste bijlagen o.a.:
  - * (ontwerp) overeenkomst kapitaalverstreking;
  - * Krediet/participatievoorstel;
  - * Besluit goedkeuring kapitaalverstreking;
  - * Jaarrekening van de te financieren onderneming over de laatste twee jaar, eventueel tussentijdse cijfers+meerjaren prognoses na investering/financiering;
  - * MKB-toets.
- Binnen 2 weken verneemt bank / participatiemaatschappij standpunt van de staat;

Declareren van garantie door bank / participatiemaatschappij:

- Binnen zes maanden kan met gebruik van vastgesteld formulier het verlies op gegarandeerd deel financiering gedeclareerd worden bij:
  - * Gehele of gedeeltelijke vervreemding. Voorwaarde is dat vervreemding plaatsvindt tegen marktconforme condities;
  - * Ontbinding rechtspersoon
  - * Bij faillissement, surseance of toetreding Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP);
  - * Achtergestelde lening;
- # gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Indien kwijtschelding nodig blijkt om faillissement af te wenden, kan SenterNovem daartoe goedkeuring verlenen;
- # mogelijkheid tot verzoek voorlopige verliesdeclaratie, indien aanmerkelijk is dat kredietnemer structureel niet aan betalingsverplichtingen kan voldoen;

- Vereiste bijlagen van verliesdeclaratie zijn:
  - * Informatie over MKB bedrijf: recente jaarrekeningen e.d.;
  - * Kopie vervreemdingsovereenkomst;
  - * Verslag gevoerd beheer;
  - * Kopie overige stukken waaruit eventuele opbrengsten blijken;
- SenterNovem controleert bij verliesdeclaratie:
  - * Is sprake van declareerbare situatie (ontbinding, vervreemding cf. voorwaarden etc.)
  - * Adequaat beheer gevoerd door bank / participatiemaatschappij;
  - * Juiste toerekening van verlies en opbrengst voor Staat (naar rato);
- Binnen 13 weken besluit SenterNovem over declaratie;
- In geval van kwijting of faillissement is uitbetaling onder voorwaarde dat latere opbrengsten voor 50% aan EZ worden afgedragen. Uitbetaling van voorlopige verliesdeclaratie gebeurt onder voorwaarde van een evenwichtige aanwending van de beschikbare middelen van de MKB-ondernemer voor de aflossing van bestaande leningen;
- Geen vervreemding van aandelen gedurende de eerste 2 jaar van kapitaalverstreking.
- Bij vervreemding aan betrokken partijen dient taxatie door 2 onafhankelijke partijen plaats te vinden

Algemene verplichtingen bank / participatiemaatschappij:

- Afrekening verschuldigde provisie per kwartaal;
- Melding aan SenterNovem binnen 8 acht weken van wijzigingen in garantiekapitaal, zoals:
  - * omzetting converteerbare lening naar aandelenkapitaal;
  - * vervroegde aflossing (hetzij gedeeltelijk of geheel);
- Vertraging van aflossingsschema vergt toestemming van SenterNovem. Eenmalig kan zonder goedkeuring SenterNovem uitstel op aflossingsschema (max. 1 jaar) aan MKB-onderneming verleend worden;
- Jaarlijkse aanlevering van de jaarrekening van bank / participatiemaatschappij
- Desgevraagd verstrekt de bank / participatiemaatschappij informatie over de financiering van de MKB bedrijven met garantiekapitaal, het gevoerde beheer, en levert jaarverslagen van de gefinancierde MKB-onderneming;
- Bij surseance, faillissement of WSNP-toepassing inzake bank / participatiemaatschappij wordt daarvan onverwijld melding gedaan;

!!! Aan deze samenvatting kunnen geen rechten ontleend word

Bijlage II:

MKB-TOETS GROEIFACILITEIT

Naam Onderneming :

Nr. KvK :

Let wel: 1) gebruik meest recente jaarrekeningcijfers

2) ga uit van eigendomsverhouding na investering

A) BEPALING OMVANG ONDERNEMING(EG-verordening 364/2004)

1. (Artikel 3 lid 3) Is de onderneming verbonden?

Ja Nee

( ) ( )

4. Zo ja: Alle verbonden ondernemingen tellen voor 100% mee bij bepaling omvang onderneming
(Zie instructie voor definitie verbonden ondernemingen)

Ja Nee

( ) ( )

2. (Artikel 3 lid 2) Is de onderneming een partneronderneming?

5. Zo ja: Alle partnerondernemingen tellen naar rato belang (%) mee bij bepaling omvang onderneming

(Zie instructie voor definitie verbonden ondernemingen)

Werknemers (FTE) Jaaromzet (ex BTW) Balanstotaal

3. Omvang onderneming (geldbedragen: * ! 1.000)

B) TOETSING MKB-CRITERIA(EG-verordening 364/2004)

Ja Nee

1. (Artikel 3 lid 4) Er bestaat geen zeggenschap (direct of indirect) over 25% of meer van kapitaal of stemrechten van de onderneming door één of meer overheidsinstanties of openbare lichamen? (zie instructie voor categorieën die buiten beschouwing blijven)

( ) ( )

2. (Artikel 2) De onderneming heeft niet meer dan 250 werknemers (FTE)?

( ) ( )

3. (Artikel 2) De jaaromzet (ex BTW) van onderneming is niet meer dan € 50 miljoen?

( ) ( )

OF Balanstotaal van onderneming is niet meer dan € 43 miljoen?

!!! Alleen als op alle vragen ja is beantwoord, valt onderneming binnen geldende MKB-definitie !!!

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld,

Naam bank / ppm :

Naam functionaris :

Functie :

Plaats : Handtekening :

!!! Indien dit van belang is voor de MKB toets: Voeg organogram toe waarin alle verbonden en partnerondernemingen, inclusief de gegevens (medewerkersaantallen, jaaromzetten en balanstotalen)

INSTRUCTIE BIJ MKB-TOETS GROEIFACILITEIT

A.1 Verbonden onderneming

Onderneming bezit meer dan 50% van stemrechten van andere onderneming **OF** een andere onderneming bezit meer dan 50% van stemrechten van onderneming . Onderneming wordt ook beschouwd als een verbonden onderneming indien indirect via één of meer andere ondernemingen of investeerders een meerderheid van stemrechten bestaat.

Bijzondere investeerders (zie C.) zonder actieve bemoeienis tellen niet mee: Investeerders behorend tot één van de categorieën hieronder weergegeven bij C, zijn alleen verbonden indien zij zich direct of indirect met het beheer van betrokken onderneming bemoeien. Dit geldt ongeacht het aandelenbezit dat deze investeerder heeft. In dit verband: de indienende kapitaalverschaffer kan gerekend worden tot de bijzondere investeerders.

A.2 Partneronderneming:

Onderneming bezit meer dan 25% (max. 50%) van kapitaal of stemrechten van andere onderneming **OF** een andere onderneming bezit meer dan 25% van kapitaal of stemrechten van onderneming **OF** meerdere verbonden ondernemingen bezitten meer dan 25% van kapitaal of stemrechten van onderneming. Dus bij een belang van 30% wordt ook 30% van FTE, jaaromzet en balanstotaal van partneronderneming bij de cijfers van de onderneming opgeteld. Indien het percentage van stemrecht en van kapitaal niet aan elkaar gelijk zijn, wordt met het hoogste percentage gerekend.

Bijzondere investeerders (zie C.) tellen niet mee: Investeerders behorend tot één van de categorieën hieronder weergegeven bij C, worden bij de MKB-toets niet als partneronderneming beschouwd. Bij een belang t/m 50% worden de cijfers van deze investeerders volledig buiten beschouwing gehouden. In geval van groter belang: zie instructie A.2

B.1 Zeggenschap overheidsinstanties of openbare lichamen

Investeerders behorend tot één van de categorieën hieronder weergegeven bij C, kunnen bij MKB-criterium 1 buiten beschouwing blijven.

C. Categorieën bijzondere investeerders:

1. I) Openbare participatiemaatschappijen;
- II) Risicokapitaalmaatschappijen;
- III) Natuurlijke personen of groepen natuurlijke personen die geregeld beleggen ('business angels') en eigen middelen in niet ter beurze genoteerde ondernemingen investeren, mits de totale investering van deze 'business angels' in eenzelfde onderneming € 1.250.000 niet overschrijdt;
2. Universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk;
3. Autonome lokale autoriteiten, met een begroting < € 10.000.000 en een inwonersaantal < 5.000;
4. Institutionele beleggers, met inbegrip van regionale ontwikkelingsfondsen.

Bijlage III: Checklist ruisende inbreng

- Bij een ruisende inbreng wordt de eenmanszaak of het aandeel in de VOF eerst gestaakt voordat de onderneming wordt ingebracht. De stakingswinst van de eenmanszaak of VOF moet worden vastgesteld.
- De stakingswinst is gelijk aan de optelling van de meerwaarden van de activa, de desinvesteringsbijtelling, de vrijval van de fiscale reserves en de goodwill van de ingebrachte onderneming.
- De meerwaarde van een bezitting is het verschil tussen de werkelijke waarde en de waarde op de balans. De werkelijke waarde van de activa wordt bepaald door schatting of taxatie.
- Bij een ruisende inbreng heeft de BV onder voorwaarde beperkt recht op investeringsaftrek voor de ingebrachte bedrijfsmiddelen.
- Ook goodwill behoort tot de stakingswinst. Goodwill heeft te maken met de toekomstige winstgevendheid van de onderneming.
- Alleen die goodwill die losstaat van de persoon van de ondernemer (zakelijke goodwill), heeft een waarde.
- De BV activeert de zakelijke goodwill op haar balans en schrijft deze (vanaf 2007 in tien jaar) af.
- Om problemen met de Belastingdienst te voorkomen moet de hoogte van de goodwill nauwkeurig worden berekend.
- Op de stakingswinst komt in mindering de stakingsaftrek van € 3630.
- Voor ondernemers die op 1 januari 2001 al ondernemer waren, geldt een verhoogde aftrek tot en met het belastingjaar 2006.
- De stakingsaftrek geldt niet bij inbreng van een gedeelte van de onderneming.
- De stakingswinst is belast met inkomstenbelasting.
- Belastingheffing kan echter worden uitgesteld door de stakingswinst (gedeeltelijk) om te zetten in een lijfrente bij een verzekeringsmaatschappij of de eigen BV.
- Over de lijfrente-uitkeringen moet de DGA te zijner tijd inkomstenbelasting betalen. Het voordeel van de lijfrente bij de eigen BV is dat niet direct het hele bedrag van de lijfrente moet worden voldaan.
- Fiscaal gezien is het niet verstandig de bedongen 'stakingswinstlijfrente' vroegtijdig af te kopen.
- Let erop dat de bij de eigen BV bedongen lijfrente moet voldoen aan de eisen die aan een 'normale' lijfrente worden gesteld.
- De inbrenger/DGA die voor de stakingswinst een lijfrente bij zijn eigen BV heeft bedongen, dient ervoor te zorgen dat de rekening-courant hoog genoeg is om de lijfrentepremie te kunnen voldoen. Zo nodig dient hij geld vanuit privé in de BV te storten.
- Er zijn maximumbedragen voor de stakingswinst die omgezet mag worden in een lijfrente. De maxima zijn onder meer afhankelijk van de leeftijd van de ondernemer.

Bijlage IV: Checklist geruisloze inbreng

- Bij een geruisloze inbreng vindt er geen belastingheffing plaats, maar wordt de fiscale claim doorgeschoven naar de BV.
- Geruisloze inbreng is alleen mogelijk met een 'echte' onderneming. Een verhuurde onderneming kan daarom niet geruisloos worden ingebracht in een BV.
- Het is niet nodig dat de hele onderneming overgaat naar de BV. Ook een verandering in de aard van de onderneming is geen beletsel.
- Inbreng moet in principe gebeuren in een nieuw op te richten BV.
- Inbreng in een bestaande BV is alleen mogelijk wanneer de activiteiten van de bestaande BV te vergelijken zijn met die van de in te brengen onderneming.
- Vindt binnen drie jaar na inbreng verkoop van de aandelen van de BV plaats, dan dient de DGA te bewijzen dat er geen sprake is van misbruik.
- Slaagt hij hier niet in, dan moet alsnog worden afgerekend over de stakingswinst van de ingebrachte onderneming.
- De BV moet op de openingsbalans dezelfde fiscale boekwaarden gebruiken als op de slotbalans van de eenmanszaak of de VOF.
- De inbrenger/DGA wordt op de balans van de BV gecrediteerd voor de verschuldigde inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen van de in te brengen onderneming waarbij geen rekening wordt gehouden met belastingvorderingen.
- Daarnaast wordt een afrondingscreditering toegepast van 5% van het aandelenkapitaal met een maximum van € 25.000.
- De inbrenger moet bij de oprichting voor 100% deelnemen in het geplaatste en gestorte aandelenkapitaal. Uitgifte van aandelen aan anderen is niet toegestaan.
- De Belastingdienst stelt de verkrijgingsprijs van de aandelen voor de DGA vast. Bezwaar is mogelijk binnen zes weken.
- Binnen vijftien maanden na het overgangstijdstip moet de BV tot stand worden gebracht.
- Het verzoek om geruisloze inbreng kan worden gedaan tot het moment waarop de aanslag inkomstenbelasting over het stakingsjaar is vastgesteld of tot het moment waarop de eerste aanslag vennootschapsbelasting van de BV vaststaat.
- Bij het verzoek moet de belastingplichtige een aantal stukken overleggen.
- Tegen de beslissing van de Belastingdienst op het verzoek om geruisloze inbreng kan binnen zes weken bezwaar worden gemaakt.
- Er moet een speciale, wettelijk voorgeschreven berekening worden gevolgd om het aandelenkapitaal van de nieuwe BV te berekenen.